Ազգ
Azg
armenian daily
5 ՅՈՒՆԻՍ 1996, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 102 (1108)

«Արիան-5» տիեզերահրթիռը ջախջախվեց

ՓԱՐԻԶ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, RFI: Ֆրանսիական եւ-րոպական եվրոպական տիեզերագնացությունը ծանր հարված ստացավ: Փարիզի ժամանակով ժամը 14:35-ին ֆրանսիական Գվիանայում գտնվող Քուրուի տիեզերական կայանից արձակված եվրոպական «Արիան-5» տիեզերահրթիռը թռիչքից 45 վայրկյան հետո, մոտավորապես 4000 մետր բարձրության վրա սկսեց կորցնել իր ուղղությունը, ինչը կառավարող գիտնականներին ստիպեց այն պայթեցնել օդում, աղետից խուսափելու նպատակով: Եվրոպական համապատասխան գիտական շրջանակներում «Արիան-5»-ի ձախողումը դիտվեց որպես ողբերգություն: Տիեզերահրթիռը, որը գիտափորձերի համար տեղափոխում էր 4 արբանյակ, բազմաթիվ գիտական կենտրոնների 11 տարվա աշխատանքի արդյունքն էր: Այն արժեր ավելի քան 7 միլիարդ դոլլար: Նրա արձակումը նոր էջ էր բացելու առեւտրական արբանյակների տեխնոլոգիայի պատմության մեջ, հետեւաբար նրա ձախողումը մեծ ընկրկում է բերելու տիեզերքի ուսումնասիրման բնագավառում:

ԵԿԵՂԵՑԻ

Անթիլիասը փաստորեն դնում է հավասարազորության իր պահանջը

Արամ կաթողիկոսն առաջարկում է 2 կաթողիկոսների անվան հիշատակումը բոլոր եկեղեցիներում

Վերջին ժամանակներում Հայ եկեղեցու կյանքում ծանրակշիռ եւ ժխտական զարգացում տեղի է ունեցել Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոս Արամ Ա-ի հայտարարությունը մայիսի 27-ին Անթիլիասի կաթողիկոսարանի վեհարանում կայացած Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության Ազգային ընդհանուր ժողովի բացման նիստում, որի կատարկցությամբ, ինչպես տեղեկացնում է «Փաստ» լրատվական գործակալությունը, ժողովը նախանշել է եղել Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի Ամենայն հայոց հայրապետ Գարեգին Ա-ին:

Գոհունակությամբ հայտնելուց հետո, որ «մեր եկեղեցւոյ պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով Մեծի տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան օրէնսդիր գերագոյն ժողովին Վեհափառ հայրապետին հովանիով ողջոյնի խօսքով հանդէս եկաւ Ձեր Սուրբ Օծութեան ներկայացուցիչ արքեպիսկոպոս Տ. Գիւտ սրբ. Նազգաշեան», ինչպես նաեւ Երուսաղեմի եւ Կոստանդնուպոլսո պատրիարքութիւններու ներկայացուցիչները, նամակագիրները մեջ են բերել նույն առիթով Արամ կաթողիկոսի արտասանած խոսքի այն հատվածը, որը վերնում մենք ուսակեցինք ծանրակշիռ եւ ժխտական:

Իր խոսքն սկսելով բոլոր հայերի համար անառարկելի մի ճշմարտութեան «գիտակցեալ» ներկայացմամբ՝ «թող Ս. Էջմիածնի Մայր աթոռը հաշ գիտնայ, որ Ս. Էջմիածինը մեր սրբութեան սրբոցն է», Արամ Ա կաթողիկոսն իր խոսքում անում է ասելիք տեխլեց մի արտահայտություն, թե մենք երկու էջմիածին չունինք, այլ մէկ, որ է ու կը մնայ նախամեծար Մայր Աթոռ Ամենայն Հայոց»: Աներևեւս անցնելով իր բուն նպատակին, Արամ կաթողիկոսը կոչ է անում Սարոյ պատմութեան օրերին իր նախորդների արտահայտած միտքը՝ «Մեր նախորդներուն նման Մենք ալ կ՚ըսենք,- Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոսութիւնը ոչ է ուրիշ զօրանալ: Ուրեմն որքան զօրանայ Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոսութիւնը, այնքան աւելի կը զօրանայ Ս. Էջմիածինը, եւ փոխադարձաբար»: Առաջ, արտաստ կոչ ուղղելուց հետո, թե «թող դարերն այլեւս էջմիածնական ու Անթիլիասական բաժանումներ ունենան», Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսը հորդորում է բոլորին հայ եկեղեցում «նայիլ որպէս մէկ ու անբաժանելի ամբողջութիւն իր Ս. Էջմիածնով ու Անթիլիասով», որից հետո միայն բերում-հայտնում է երկու Աթոռների միջեւ ամբողջական, ծուպրված ու հետեւողական համագործակցության գերեցիկ գաղափարին, սակայն այդ համագործակցության մեջ դնելով Աթոռների հավասարազորության ի՛ր գաղափարը: Կաթողիկոսն ասում է. «Կը հաւատամ, որ երկու կաթողիկոսական Աթոռներու սերտ գործակցութեան եւ Հայց. եկեղեցւոյ անխախտելի միասնականութեան ամէնէն դրական ու տեսանելի արտայայտութիւններէն մէկը կրնայ ըլլալ երկու Վեհափառ հայրապետներուն անուններուն յիշատակութիւնը բոլոր հայ եկեղեցիներէն ներս»:

Պատմականորեն Ս. Էջմիածնին եկեղեցիների վերադարձի եւ Մայր աթոռի բացարձակ գերակայության համապատասխան պահանջի եւ անխնազորության մեջ օրերում, Արամ կաթողիկոսի այս եւ նման կոչերը, մեղմ ասած, չեն նպաստում եկեղեցական միջնորդի առողջացման եւ միասնության վերահաստատմանը: Ստափոխիչ է նաեւ այն, որ ըստ նամակագիրների հաղորդագրության, Անթիլիասի ժողովը «խանդավառ ծափողջույններով խրախուսեց Վեհափառ Տ. Տ. Արամ Ա կաթողիկոսի առաջարկ դաշտանը»:

Կարծում ենք, որ այս պայմաններում առավել եւս կարեւորվում է առաջիկա հունիսի 14-16-ը Փարիզում կայանալիք միջազգային գիտաժողովի շրջանակներում նախատեսված հանդիպումը Գարեգին Ա եւ Արամ Ա կաթողիկոսների միջեւ: Մինչ այդ, կարծում ենք պարզել Մայր աթոռի տեսակետն ու դիրքորոշումը նշված հարցի վերաբերյալ:

ՀՈՄԿ-ը Միջազգային լիբերալի 47-րդ կոնգրեսում

Հունիսի 4-ին Երեւանից Դոլանդիա մեկնեց Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության փոխատենապետ Գագիկ Գալստյանը, մասնակցելու Միջազգային լիբերալի (Liberal International) 47-րդ կոնգրեսին, որը հունիսի 4-8 տեղի կունենա Նորդվեյք քաղաքում, «Ժողովրդավարությունը եւ զանգվածային լրատվության միջոցները» ընդհանուր վերտառության տակ: Հեղինակավոր այդ կազմակերպության Գործադիր մարմինը Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցությանը հրավիրել է մասնակցելու իր կոնգրեսին նոր կարգավիճակով՝ դիտորդ հիմքի: Միջազգային լիբերալի անդամ են հանդիսանում ռամկավար ազատական գաղափարախոսության բազմաթիվ հեղինակավոր կուսակցություններ, որոնցից մեկ տասնյակից ավելին իշխող են իրենց երկրներում: ՀՌԱԿ-ը 1992 թ.-ից ի վեր հարաբերություններ է պահպանում Միջազգային լիբերալի հետ, մասնակցում տարբեր երկրներում նրա կոնգրեսներին եւ կոնֆերանսներին:

ԱՄՆ ԿՈՆԳՐԵՍ

Հաջորդ տարաքը Թուրքիայի համար կլինի դժվարին

«Ազատություն» ռադիոկայանի հայկական ծառայությունը հաղորդեց, որ հաջորդ շաբաթ ԱՄՆ-ի Կոնգրեսը սկսելու է 1997 թվականի արտասահմանյան օգնության չափերը: Կոնգրեսական Փիթեր Վիսկլոսկին լրամեկում է առաջարկելու այդ ծրագրություններին տվյալ օգնության օրի, հատկապես մարդասիրական օգնության միջանցքներին վերաբերող հարցերում, որտեղ ճնշում է, որ հարկ է մեծացնել ճնշումը Թուրքիայի վրա, որպեսզի վերջինս առաջ ընթանա միջանցքով: Այդ լրամեկումը կառավարական փաշակայի առաջարկած կամ կառուցման իրավունքը Վիսկլոսկու առաջարկած տարբերակի համաձայն Միացյալ Նահանգները կարող է շարունակել տալ մասնակ, բայց ոչ ռազմական օգնություն Թուրքիային, քանի դեռ վերջինս արգելափակում է ամերիկյան մարդասիրական օգնությունը Հայաստան հասցնելու ուղիները: 2 այլ կոնգրեսական՝ Ջոյ Կննեդին եւ Դեյվիդ Բոնիորը նույն օրինագծում այլ լրամեկում են առաջարկելու. նվազեցնել Թուրքիային տրվող ռազմական օգնությունը, մինչեւ վերջինս դադարեցնի հայոց ցեղասպանությունը ժխտելու քաղաքականությունը:

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Հայաստան-Վրաստան. Ստորագրվեց 9 փաստաթուղթ

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը եւ Էդուարդ Շեւարդնաձեն այսօր կմեկնեն Աբասթումանի

Հունիսի 4-ին Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի հրավերով երկօրյա պաշտոնական այցով Թբիլիսի ժամանեց Հայաստանի Հանրապետության պատվիրակությունը՝ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի գլխավորությամբ: Նույն օրն էլ տեղի ունեցավ 2 պետությունների ղեկավարների առանձնազրույցը, որի ընթացքում քննարկվել են լայն համագործակցության, ինչպես նաեւ երկուստեք հետաքրքրություն ներկայացնող միջազգային եւ տարածքային մի շարք խնդիրներ: Քննության են առնվել նաեւ հայ-վրացական հարաբերությունների անկախության տարիների ընթացքում: Ավելի ուշ տեղի են ունեցել հայ-վրացական բարձր մակարդակի բանակցություններ, ստորագրվել են 9 փաստաթղթեր: Դրանցից 4-ն առնչվում են երկրների իրավական եւ քաղաքացիական գործերի իրավական փոխօգնության կարգավորման հարցերին: Ստորագրվել է նաեւ համաձայնագիր՝ պրոտեկցիոնիզմի գործունեության զարգացման եւ ներդրումների պաշտպանության մասին: Բանակցությունների ժամանակ մեծ ուշադրություն է դարձվել հայ-վրացական առեւտրատնտեսական կապերի ամրապնդմանը: 2 պետությունների ղեկավարները փոխադարձ ցանկություն են հայտնել խթանել առեւտրատնտեսական կապերի զարգացման նոր ուղիները: Դրա համար կօգտագործվի 2 երկրների արդյունաբերական, ֆինանսական եւ գիտատեխնիկական ներուժը: Հունիսի 5-ին Էդուարդ Շեւարդնաձեն եւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը կմեկնեն Աբասթումանի եւ Բորժոմի, որտեղ տեղի կունենան հանդիպումներ հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ: Հայաստանի Հանրապետության պատվիրակության կազմում են արտգործնախարար Վահան Փափազյանը, նախարարներ Գագիկ Շահբազյանը, Լեւոն Բարխուդարյանը, Վահրամ Ավանեսյանը, Մարատ Ալեքսանյանը, Աշոտ Ոսկանյանը, Հենրիկ Քոչինյանը, Երեւանի քաղաքապետ Աշոտ Միքայելյանը, պաշտոնատար այլ անձինք:

Մի պահ Կիսլովոդսկի հանդիպումից

Ս. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Դոուլի դիրքերը բարելավվում են

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Բիլ Քլինթոնի համար անցյալ շաբաթվա ընթացքում տեղի ունեցած երեք դեպքեր առաջին անգամ մտահոգիչ խոչընդոտներ են ստեղծել, եւ մասնագետները գտնում են, թե այդ իրադարձությունները կարող են հավելյալ վնասներ պատճառել Քլինթոնի վերընտրության պայքարին: Հիմնական հարվածը Ուայթուոթըրի հարցից եկավ, երբ նախագահի երեք նախկին գործակիցները ամբաստանվեցին նրան առօրինի միջոցներով պետական վարկեր շահագործելու համար: Դրան ավելացան նախագահ Քլինթոնի դեմ հարուցված սեռային ճնշումների հարցի քննությունը հետաձգելու ձախողված փորձերը եւ Իսրայելի վարչապետ Շիմոն Պերեսի անակնկալ պարտությունը, որը կարող է վնաս հասցնել Միջին Արեւելքում ամբողջական խաղաղություն հաստատելու ամերիկյան փորձերին: Առաջան եւս մտահոգիչ է Քլինթոնի համար, որովհետեւ հունիսի 17-ին սկսվելու է մեկ այլ դատավարություն, այս անգամ Արկանզասի երկու դրամատների պատասխանատուների դեմ, որոնք ամբաստանվում են Քլինթոնի նահանգապետական ընտրարշավների մեկին առօրինի նվիրատվություններ կատարելու համար: Քլինթոնն այս դատին եւս կարող է իբրեւ վկա կանչվել: Կան նաեւ Քլինթոնի կնոջ իրավաբանական հիմնարկից «անհետացած» թղթերի եւ Սպիտակ տան ծամփորդական հարցերի պատասխանատուներին վտարելու հարցերը: Վիճակը ավելի կարող է բարդանալ, երբ Քլինթոնի մյուս կարեւոր դաշնակիցը, Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը պարտվի նախագահական ընտրություններում:

ՆԱՏՕ

Հյուսիսատլանտյան դաշինքը եվրոպականանո՞ւմ է

ԲԵՌԼԻՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, WSJ, RFI, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հյուսիսատլանտյան դաշինքի Բեռլինում արտգործնախարարների մակարդակով անցկացվող նստաշրջանի կարեւորագույնը ճնշավեց ՆԱՏՕ-ի դերի տարածաշրջանային մանր հակամարտությունները կենտրոնանալու, ինչպես նաեւ Ռուսաստանին զսպելու. 47 տարվա իր քաղաքականությունից հրաժարվելու որոշումը: Այդ փոփոխությամբ, փաստորեն, ՆԱՏՕ-ի եվրոպական անդամները կարող են ռազմական կամ միջամտող ուժեր ստեղծել անկախ Մ. Նահանգներից: Դա դաշինքին մեկ կողմից զերծ կպահի մեծ ծախսերից, իսկ մյուս կողմից կբերի ՆԱՏՕ-ի եվրոպական դիմագիծը: Ինչպես հայտնի է, դաշինքը ցարդ իր գործունեության մեջ առաջնորդվում էր Մ. Նահանգների կողմից: Որոշումը մեծ գոհունակությամբ է ընդունվել Ֆրանսիայի կողմից, որ երկար ժամանակ արդեն պահանջում էր, որ դաշինքում եվրոպական երկրները դեր է ավելի մեծ կշիռ ունենան:

Նստաշրջանում, որին մասնակցում էր նաեւ Ռուսաստանի արտգործնախարար Եվգենի Պրիմակովը, ընդունվեց կոմյունիկե, որտեղ նշվում է, որ ՆԱՏՕ-ի եւ Ռուսաստանի փոխհարաբերությունների զարգացումը Եվրոպայի անվտանգության եւ ապլանտյան աշխարհաշրջանի անխախտելի տարրն է եւ թե մասնակից երկրները «մտադիր են ամուր եւ կառուցողական հարաբերություններ կառուցել ՆԱՏՕ-ի եւ Ռուսաստանի միջեւ»:

Իր հերթին, Մ. Նահանգների պետքարտուղար Քրիստոֆերը գոհունակություն հայտնեց Ֆրանսիայի դերի ՆԱՏՕ հետգիծում մեծացմամբ: Նա հերքեց այն լուրերը, թե եվրոպական երկրները նախատեսում են դաշինքում նվազեցնել Վաշինգտոնի ներգործությունը:

Հայաստանը մասնակցում է ՆԱՏՕ-ի խորհրդի նիստին

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունիսի 4-ին Բեռլինում սկսված Հյուսիսատլանտյան համագործակցության խորհրդի նիստում, որում քննարկվող հիմնական հարցերն են ՆԱՏՕ-ի ընդլայնումը, Ռուսաստանի հետ հարաբերությունների զարգացումը եւ 1997թ. աշխատանքային ծրագիրը, Հայաստանի պատվիրակությունը ղեկավարում է ԱԳ նախարարի տեղակալ Էդուարդ Զոհրաբյանը.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **տեղական**

ԲՈՍՏՈՆ

Ի պատիվ նախկին դեսպան Հարրի Գիլմորի

Ինչպես հաղորդել էինք նախօրեին, Ամերիկայի հայկական համագումարը ի պատիվ Հայաստանում Մ. Նահանգների առաջին դեսպան Հարրի Գիլմորի հանդիսություն էր կազմակերպել, որը տեղի ունեցավ հունիսի 1-ին, Բոստոնի «Կոպլի Պլազա» հյուրանոցում։ Ամերիկայի հայկական համագումարը սահմանել է Հենրի Մորգենթաուի անվան մրցանակ, որը տրվել է ընտիր հայանպաստ գործունեություն ծավալած ամերիկացի գործիչներին, եւ առաջինն այդ մրցանակը դեսպան Հարրի Գիլմորին է շնորհվել։

Հայկական համագումարի խնամակալների խորհրդի անդամ Ռոբերտ Գալուստյանի հանդիսավարությամբ միջոցառումն սկսվեց Մ. Նահանգների եւ Հայաստանի հիմների երգեցողությամբ, որից հետո Խաժակ արք. Պարսամյանն իր օրհնության խոսքն արտասանեց։ Գեղարվեստական ծրագրում ելույթ ունեցավ երգչախումբը՝ Արթուր Վերանյանի ղեկավարությամբ, որից հետո ողջույնի խոսք արտասանեց կազմակերպիչ հանձնախմբից Գայլ Թալանյան Օ'Նեյլը։ Ներկաների հետ իր խոհերը կիսեց Մ. Նահանգների Ներկայացուցիչների տան անդամ Ջոզեֆ Քենեդի 2-րդը, մինչ Հայաստանում Մ. Նահանգների դեսպան Պիտեր Թոմսոնի ուղերձը հնչեց տեսագրությամբ։ Սենատի անդամ Ջոն Քերրի խոսքերից հետո, դարձյալ տեսագրությամբ, հնչեց Գարեգին Ա Ամենայն հայոց Կաթողիկոսի ուղերձը, որին հաջորդեց ՀՀ Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանի ելույթը։ Իր հոր՝ նախագահական թեկնածու Բոբ Դոուլի անունից ելույթ ունեցավ դուստրը՝ Ռոբին Դոուլը, որին հաջորդեց նախագահ Քլինթոնի հատուկ խորհրդական՝ դեսպան Ռիչարդ Մորնինգստարի խոսքը։

Պարգեւը Հարրի Գիլմորին հանձնեցին Ամերիկայի հայկական համագումարի հոգաբարձուների խորհրդի անդամ Կարոլին Մուգար եւ Հենրի Մորգենթաուի թոռ Հենրի Մորգենթաուն։ Կարոլին Մուգարն նաեւ եզրափակիչ խոսք ասաց, իսկ միջազգային ներկայացուցչության տարածաշրջանի կատարեց համագումարի նախագահ Հրայր Հովնանյանը։

Վերջում խոսքը տրվեց Հարրի Գիլմորին, ով հայաստանյան իր փորձառության մասին խոսեց հուզիչ, տպավորիչ եւ մեծ լավատեսությամբ՝ ինչ վերաբերում է հայկական պետության ապագային։

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Պարոն Սիփեքը իր օրհնությունն է բերում ՄԱԿ-ի շենքի բացմանը եւ Ազգային զեկույցի լույսընծայմանը

Ինչպես տեղեկացրել էինք, Հայաստան է ժամանել ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի (ՄԱԶԾ) ադմինիստրատոր Ջեյմս Գուստավ Սփեթը։ Այցելության առթիվ նրան Կառլ Լիփկինլեն. 14 հունիսի կայացավ ՄԱԿ-ի հայաստանյան ներկայացուցչության շենքի պաշտոնական բացումը։ Ողջույնի խոսքով հանդես եկող ԱԳ փոխնախարար Վ. Օսկանյանը մասնավորապես նշեց, որ ՄԱԿ-ը մեծապես իր օգնությունն է բերում նորանկախ երկրներին, ովքեր կանգնեցնում նույնը, ուսի եւ մարզեց, որ Հայաստանը հնարավորին չափ շատ դուրս գա օգնության կարիքից։ Պարոն Սփեթը, ողջունելով ներկաներին, իր շնորհակալական խոսքը հայտնեց ընծայված շենքի համար, որի խաղաղության, ինչպես եւ «երկրի կարիքների հոգալու, երկարատեւ զարգացման խորհրդանիշն է»։

Երեկոյան կառավարության ընդունելությունների սանը կայացավ «1996 թ. մարդկային զարգացման ազգային զեկույցի» շնորհանդեսը, որը, ինչպես նկատեց զեկույցի կազմողներից Ն. Դավթյանը, «բավականին օգտակար վերլուծություն եւ տեղեկատվություն է պարունակում, եւ անդրադառնում կենսական այն մարդկանց, ովքեր ուզում են ծանոթանալ Հայաստանին, խնդրել երկրի զարգացման ներդրում, հետաքրքրվել եւ գործունեություն ծավալել Հայաստանում»։ Զեկույցը ներկայացվում է ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի կողմից Ստամբուլում հրավիրված Հաբիթաթ-2 համաժողովի համար, զեկույցի ներածական մասում տրված է ազգային տնտեսական ծրագրի փոխնախարար Գ. Նշանյանը։ Զեկույցում զարգացման հիմնական ուղղություններից շարժում տնտեսական ծրագրերի կողքին մեծ տեղ է հատկացված նաեւ սոցիալական ծրագրերին։ Դրա համար ժամանակ եւ միջոցներ են անհրաժեշտ, որ առանց միջազգային հանրության օգնության դժվար կլինի իրականացնել»։ «Ռազմավարական ծրագրի ուշադրության կենտրոնում կանգնած մարդու, իր բազում վարկեր ունենք մասին»։

Պրն. Սփեթը հանդիպումներ կունենա ՀՀ վարչապետի, կառավարության, նախագահի աշխատակազմի ներկայացուցիչների հետ եւ կքննարկի Հայաստանի ու ՄԱԶԾ-ի հետագա համագործակցության հնարավորությունները։ Ակնկալվում է, որ նոր ծրագրեր եւ նոր գումարներ կներդրվեն Հայաստանում։ Այսօր ՄԱԶԾ ադմինիստրատորը կհանդիպի նաեւ լրագրողներին։

ԱՆԱՀԻՏ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

Հայ-եգիպտական միջկառավարական հանձնաժողովի անդրանիկ նիստը Երեւանում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ, ԱԳՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ։ Հունիսի 7-9-ը Երեւանում անցկացվելու է հայ-եգիպտական միջկառավարական տնտեսական, գիտատեխնիկական հանձնաժողովի անդրանիկ նիստը։ Այդ կապակցությամբ Հայաստան է ժամանելու եգիպտական բարձրաստիճան պատվիրակություն՝ ԵԱՀ էկոնոմիկայի եւ միջազգային համագործակցության նախարար, հայ-եգիպտական միջկառավարական տնտեսական հանձնաժողովի նախագահ տիկին Նավալ աս-Տատավիի գլխավորությամբ։ Պատվիրակության կազմում են Արտաքին գործերի, առեւտրի, էներգետիկայի, առողջապահության, գիտական հետազոտությունների եւ մի շարք այլ նախարարությունների ու գերատեսչությունների ներկայացուցիչներ, գործարար մարդիկ։

Հայաստանի կողմից հանձնաժողովի նախագահն է արդյունաբերության նախարար Աշոտ Սաֆարյանը։ Հայկական պատվիրակությունն իր հերթին ներկայացված է տնտեսական բնույթի տարբեր նախարարությունների ներկայացուցիչներով։

Հանձնաժողովը կքննարկի հայ-եգիպտական տնտեսական համագործակցության արդի վիճակը եւ զարգացման հեռանկարները, կճշգրտի այն հիմնական բնագավառները, որոնց ուղղությամբ կարելի է փոխշահավետ եւ արդյունավետ համատեղ աշխատանք տանել։ Կստորագրվեն մի շարք միջկառավարական փաստաթղթեր։

Երեւանի ամենավտանգավոր ձեռնարկությունը ՋԷԿ-ն է

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Բնապահպանության հիմնախնդիրներից մեկը ծանր մետաղների սննդի ազդեցությունն է շրջակա միջավայրի վրա։ Օրգանիզմում մետաղների կուտակման թունավորության հետեւանքով մուտագենային եւ հաղցկեղածին էֆեկտները կարող են արտահայտվել տարիներ անց։ Ամենավտանգավոր հետեւանքներից մեկը ծանր մետաղների ազդեցությունն է սաղմի վրա՝ պատճառ դառնալով խանգարումների, վիժումների կամ ոչնչի մահվան։

Ինչպես հաղորդեց ՀՀ ԳԱԱ բնապահպանական-նոոսֆերային հետազոտությունների կենտրոնի տնօրեն Արմեն Սաղաթելյանը, կենտրոնի գիտնականները կազմել են Երեւանի բնապահպանական-երկրաքիմիական քարտեզները, որտեղ ցույց է տրվում ծանր մետաղների խտության տարածաչափումը 125 հա. կմ մակերեսի վրա։ Պերինատալ մահացության բժշկական տվյալների հետ այս տվյալները համադրելիս բացահայտվել է մահացության ցուցանիշի եւ շրջակա միջավայրում ողնձի ու արճճի պարունակության միջեւ ուղղակի համահարաբերակցություն։

Ա. Սաղաթելյանը նշեց, որ նման ուսումնասիրությունները պետք է լինեն հիմնարար հաղաքի կառուցապատումը ծրագրավորելիս եւ սանիտարա-առողջաբանական վերահսկողության համար։ Նրա խոսքերով, Երեւանի բնակելի շատ զանգվածներ վատ են օդափոխվում եւ հայտնվում են արտադրությունների վնասակար արտանետումների միացումային գոտում։ Ըստ վնասակար արտանետումների վտանգավորության, որոնք պարունակում են նաեւ ծանր մետաղներ, առաջին կատեգորիայի ձեռնարկությունների մեջ Երեւանում առաջին տեղը զբաղեցնում է ՋԷԿ-ը։ Բացի նրանից, առաջին հաղաքի բլում են լաքերի գործարանը, Ռիմմաժնան «Արարատ» ձեռնարկությունը եւ «Նաիրիտ» ԳԱՄ-ը։

Ա. Սաղաթելյանի խոսքերով, շրջակա միջավայրի կառավարման այլընտրանքային մեթոդներից մեկը, որոնք բույսերում են նախադեպել օրգանիզմի վրա վնասակար ազդեցությունները, հաղաքի ֆունկցիոնալ կանաչապատումն է։ Կենտրոնում առաջարկվել է կանաչապատման այնպիսի սխեմա, որն ընդունակ է 40 տոկոսով փոխարինել արտանետումների վնասակար հետեւանքները դրանց առավել խտացման շրջաններում։

ԳՅՈՒՄՐԻ

«Կումայրի» թերթը 75 տարեկան է

Հունիսի 4-ին լրացավ Գյումրիի նախաձայնին թերթի հիմնադրման ու հրատարակման 3 խառող դարը։ Այս առթիվ խմբագրությունում շարունակվում են շնորհավորանքներ ստացվել։ Անցած տասնամյակներին, իրոք, հանրապետության 2-րդ հաղաքի կյանքի տարեգիրը լինելուց բացի, երբեմնի «Բանվորի» ու ներկա «Կումայրիի» գոյությունը արժեւորված է նաեւ իր հետ առընչված ոչ սակավ մեծերի անուններով, լավագույն մտավորականության մի խումբ սերունդների ծնունդով ու գոյությամբ։ Թերթի տպագրությունը ընդհատվել է միայն 1988 թ. դեկտեմբերի 7-ին, երբ զոհվեցին նաեւ նրա լավագույն լրագրողներից շատերը, սակայն արդեն բուռ սգազիանով մի խանի օր անց այն կրկին լույս տեսավ՝ դառնալով Գյումրիի վերածնման 1-ին խորհրդանիշներից մեկը։

«Կումայրիի» գլխ. խմբագիր Հենրիկ Նազոյանը տեղեկացրեց, որ մտադրություն կա սեպտեմբերին նշել թերթի տոնը եւ այն դարձնել ավանդական։ Թերթը 1989 թ.-ից գործում է անկախ կարգավիճակով եւ այսօր հրատարակվում է ֆինանսական մեծ դժվարություններով, ազատական ընդամենը մեկ անգամ։ Այդ դժվարություններից ելք գտնելու ամենօրյա փնտրտուքից զատ խմբագրակազմի ներկա ջանքերն ու ծրագրերն ուղղված են այն բանին, որպեսզի «Կումայրին» իր բովանդակությամբ եւ մատուցմամբ լինի հետաքրքիր, իր արժանի տեղն ունենա հանրապետության տպագիր մամուլի ընտանիքում։ Մեր շնորհավորանքը եւ հաջողության մաղթանքները՝ քեզ, «Կումայրի»։

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Գյումրու ՀԷԿ-ը նորոգվում է

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Այսօր Գյումրու ՋԷԿ-ում լրիվ թափով շարունակվում են վերականգնողական աշխատանքները, Արմենպրեսի թղթակցին հայտնեց ՋԷԿ-ի Սեւան-Հրազդան կասկադի փոխտնօրեն Գարեգին Բաղդասարյանը։ Աշխատանքներն ընթանում են երրորդ եւ չորրորդ ագրեգատներում առաջինից (56 մեգավատ հզորությամբ) անմիջապես հետո դրանց գործարկման նպատակով։

Գլխավոր բարդությունն այն է, որ կայանի սարքավորման եւ մեխանիզմների շահագործման ժամկետը նորմատիվներով գերազանցել է 13 տարով։ Օրինակ, շատ մաշված են ագրեգատների փաթույթները։ Միաժամանակ պայմանագիր է կնքվել «Լենէներգոտեխնոլոգիա» հետ Սանկտ Պետերբուրգից փոխարինող լրակազմեր ստանալու համար։ Պայմանագրի արժեքը 698 հազար դոլար է՝ 20 տոկոս կանխավճարով։ Այդ փուլի աշխատանքները ֆինանսավորում է Համաշխարհային բանկը։

Եթե դրանք ստացվեն, ասաց Գ. Բաղդասարյանը, ապա աշնան հունիսի վերջին երրորդ ագրեգատը կհավաքվի եւ կդրվի փորձարկման։ Ընդհանուր առմամբ, նրա ասելով, որպեսզի Գյումրու ՋԷԿ-ը «երկրորդ շունչ առնի», կպահանջվեն ավելի խան երկու տարի եւ համապատասխան ֆինանսավորում։ Այդ համալիրի ստեղծման աշխատանքով զբաղված է «Հայէներգոնախագիծ» ինստիտուտը, աշխատանքների մոտավոր արժեքն է 6-8 մլն դոլար։

ԵՐԵՎԱՆ

Մայրաքաղաքի բնակչությունը 1996 թ. առաջին եռամսյակում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Մայրաքաղաքի վիճակագրության տվյալների համաձայն, Երեւանում մշտական բնակիչների թիվը 1996 թ. առաջին եռամսյակում կազմել է 1 մլն 249 հազար 600։ Ըստ տարածքների, այդ վիճակագրությունն արտահայտվում է հետեւյալ տեսքով. Շենգավիթ՝ 135 հազար 200, Կենտրոնական շրջան 134 հազար 400, Էրեբունի՝ 159 հազար 300, Աջափնյակ՝ 170 հազար 500, Շահումյան 197 հազար 400, Խորհրդային շրջան՝ 291 հազար 200, Մաշտոցի շրջան՝ 158 հազար 600 մարդ։

Գերմանական տաղավարներ կանգառներում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Մայրաքաղաքի Մաշտոցի պողոտայում, Բաղրամյան եւ Սայաթ-Նովա փողոցներում Նաշիկյան ասոցիացիայի նախաձեռնությամբ տեղադրվում են կանգառների գերմանական արտադրության տաղավարներ, որոնք բարձրություն եւ համապատասխանություն են խոստանում հաղաքին։ Դրանք իրենց լուսավորությամբ, առաջին պատերով եւ նստարաններով, բարձրակարգ են եւ համապատասխանում են միջազգային չափանիշներին։ Հունիսի 4-ին շահագործվեց առաջին տաղավարը Մաշտոցի պողոտայում։ Իսկ ընդհանուր առմամբ ասոցիացիան նախատեսել է դրանցից տեղադրել 12-15 հատ, ընդ որում ծանրաբեռնված կետերում երկուական եւ ավելի ընդարձակ։ Աշխատանքների իրագործմանն աջակցել են նաեւ «Հայկոպ» բանկը եւ «Եվրոասիա ոլոս» կազմակերպությունը։ Ինչպես նշեց Նաշիկյան ասոցիացիայի տնօրեն Գ. Նաշիկյանը, իրենց նպատակն է շարունակել համաշխարհային օլիմպիադայի նախօրեին նպաստ բերել մայրաքաղաքը բարեկարգելու գործին։

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 2 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, ATAT (3742) 151065
e-mail INTERNET: azg@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ՊՈՒԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562883
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ձեւ եւ ատամնանկար ՊՈՂՈՍ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ
Apple Macintosh
համակարգչային սարուածք
«Ազգ» թերթի
Յօդուածը «Ազգին» պատկանում է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՏԵՂԱԿԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Մեկնաբանություն եւ հակամեկնաբանություն

Գովելի է ՀՀ նախագահի մամլո ծառայության ուշադիր բծախնդրությունը մամուլում լույս տեսնող նյութերում Հայաստանի Հանրապետության նախագահին վերագրվող այս կամ այն խոսքի, ձեւի կամ մեջբերման ստույգությունը ճշտելու գործում։ Երանի նույն բծախնդրությունը ցույց տրվեր նաեւ այլ ասպարեզներում ու դեպքերում։ Ինչեւէ։ ՀՀ նախագահի մամլո ծառայությունից ստացել ենք մեր թերթի մայիսի 21-ի համարում հրապարակված Ալեքսանդր Ծաղեսյանի «Սրամտեմ մինչեւ ընտրությունները» վերնագրով հոդվածում Հանրապետության նախագահին վերագրված մի հայտարարության մասին «մեկնաբանություն», որը հրատարակում ենք նույնությամբ եւ դրան կցում հոդվածագրի մեզ ուղղած պատասխան բացատրությունից մի հատված։

ՀՀ նախագահի մամլո ծառայության մեկնաբանությունը

Ձեր թերթի մայիսի 21-ի համարում տպագրված Ալեքսանդր Ծաղեսյանի «Սրամտեմ մինչեւ ընտրությունները» հոդվածում հեղինակը գրում է. «Եր առիթ․․․ [illegible]

Հոդվածագրի պատասխան մեկնաբանությունը

Հոդվածի նշված հատվածը ․․․ Սանկտ Պետերբուրգի ․․․ ապրիլի 24-ին ժ. 11.40-ին ․․․ [illegible]

Ա. [illegible]

ԱՍՈՒԼԻՍ

Կրթահամակարգի բարեփոխումներ. «Պիտափորձը» շարունակվում է

Դպրոցական քննությունները սկսվել են, աշխատանքում ընդունելության քննությունների ․․․ է (որ, ․․․ հավակնում, իրավունքը չի դառնա), եւ ․․․ կրթահամակարգի խնդիրները։ Կրթության եւ գիտության փոխնախարար Աշոտ Բլեյանի հերթական ասուլիսը այս անգամ հանրապետական մանկավարժական գրադարանում, դպրոցական հավաստի քննությունների ապահովման նախապատրաստական աշխատանքների յուրատեսակ հաշվետվություն էր։

Ըստ փոխնախարարի, սկսած ժամկետներում ավարտված է ամբողջ կազմակերպական կառուցվածքային, բովանդակային աշխատանքը. պատրաստ են միասնական հարցարանները (որ հաշվի են առնված նախորդ տարվա բացթողումները), գնահատման չափանիշները. այն ամենը, ինչ անհրաժեշտ է միասնական չափանիշներով, փորձնական հարցարաններով, միասնական պայմանների․․․ թյան քննություններ են), դպրոցն Բլեյանը պարզաբանեց, որ քննությունները ստուգող խմբի ձեւավորումը կատարվում է խիստ ընտրությամբ առ այսօր 364 հավակնորդներից ընտրվել են միայն 46-ը։ Ավարտական քննություններին կմասնակցեն մոտ 10800 սաներ․․․ներ։ Քննությունների հավաստիությանը կնպաստեն բարեփոխված հարցարանները, որ ընթեռնելի են եւ գրերն բացառում են սխալները. ․․․ «տուգանքը» խստացվել է ․․․ 2 ․․․ միավորի կորուստ յուրաքանչյուր սխալի համար։

Մի խոսքով, կրթահամակարգը ․․․ [illegible]

․․․ դրամ «թողնվել են» (0,6-ի փոխարեն 0,3 միավորի կորուստ յուրաքանչյուր սխալի համար) ․․․ [illegible] ․․․ իրականացումն անհնար է։

[illegible]

Ո՞րն է «հին» եւ «նոր» կոմկուսների հակադրության էությունը

[illegible]

ՀՈՒՆԻՍԻ ՀԱՆՐԱԳԵՏ ․․․ [illegible]

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ

Դատախազը հրաժարվեց բանավեճից

Հ. Մարգարյանը օգտվում է վերջին խոսքի իրավունքից

«Դրոյի» դատավարության այսօրվա նիստը նախատեսված էր մեղադրող ու պաշտպանող կողմերի վիճաբանության համար։ Ներկաները հետաքրքիր բանավեճ էին ակնկալում, որովհետեւ երկու կողմերի ճառերը բեւեռային հարցությունների վրա էին ներկայաց․․․ [illegible]

է։ Ա. Արծրունու հետ 10 րոպեանոց հանդիպումից հետո փաստաբան Ավագյանը ․․․ իր պաշտպանյալը. «Մենք ճեղքով չենք հեռանալու, դուք մեր բռնամին չեք»։ Ինչպես միշտ, փաստաբանն այս անգամ էլ ․․․ իր խոսքը ․․․ [illegible]

Ս. Պ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Հայ Դատ

Ազգային քաղաքականությունը կերտվում է ճշմարիտ եւ ոչ թե կեղծ ազատականությամբ

Ամեն ազգ ունի իր միավորիչ առանցքը: Գերմանացիներն իրենց մեջ գնահատում են արիացիներին որպես ամենից քաղաքակիրթն են, ամենից մանրախույզն ու ճշտապահը... անգլիացիներն իրենց մեջ գնահատում են զսպվածությունը, արիստոկրատությունը եւ ընտրյալ պահպանողականությունը... ամերիկացիները հպարտ են, որ եվրոպական հին արյունների միախառնումից կերտվել է նոր ազգ, որն ամենակենսունակն է, ամենաակտիվը, աշխարհում ամենից նորարարը եւ ժողովրդավարականը: Մեզ, որ շատ հին ազգ ենք, միավորում է Հայ Դատի մեջ մարմնավորված անմոռանալի եւ դառը պատմական հիշողությունը: Ով ինչպես էլ ջանա ջնջել պատմության այդ մոխիրը, այն մեզ հետ է: Մոխիր, որը միշտ մարմրում է եւ միշտ կարող է բոցավառվել, վերածվելով ամենակուլ եւ ամենակերտ կրակի: Դա եւս մեր ձեռքին է. մոխրից արարչագործ կրակ բորբոքել, որտեղ դառնա մարդու զարման եւ բերքի համար...

Վերջին 3-4 տարում Հայաստանում կազմավորվել են քաղաքական միավորումներ, որոնց մի մասին կարելի է անվանել որպես քաղաքական կուսակցություններ: Նրանց մեջ կուսակցությունների համար գաղափարախոսական ծրագրի ընտրության անհրաժեշտություն չի եղել (նկատի ունենք ավանդական կուսակցությունները, ներառյալ կոմունիստականը), առաջ մղումները ինչպես նոր կուսակցությունները, այնպես էլ քաղաքական դաշինքները, անկասկած, գտնվում են քաղաքական որոնումների փուլում: Գուցե դա տարօրինակ թվա, բայց իր գաղափարախոսական հենքը որոնում է նաեւ ՀՀՇ-ն: Այդ որոնումը շատանակվում է թեկուզ այն պատճառով, որ սկզբում հետեւելով սոցիալ-ժողովրդավարության կարգախոսներին, ՀՀՇ-ն այնուհետեւ կտրուկ շրջադարձ կատարեց դեպի գռեհիկ ազատականությունը, որը համահունչ է իր կառավարության շուկայական կոշտ բարեփոխումների եւ անմտածված ցնցաբուժման տնտեսական կուրսին: Աչքամեծ այս երբեք չլսված ինչու, մերժվեց ազատականության գաղափարախոսությամբ, թեեւ իրականում այդ քաղաքականությունը շատ հեռու է ազատականությունից, որը, ինչպես հայտնի է, օրինապահ է իր բոլոր դրսեւորումներում, այդ թվում նաեւ սոցիալական քաղաքականության մեջ:

Դրանից բացի մի շարք քաղաքական կազմակերպություններ գաղափարական կամ փորձեցին գաղափարել իրենց դիրքորոշումների այնպիսի կարեւորագույն հարցում, ինչպիսին է ազգային քաղաքականությունը: Այս առումով պետք է հիշատակել ԱԺՄ-ն, որի գաղափարախոսությունը պարզապես պատրաստ էր հիմնվել ազգային քաղաքականության վրա: Բայց ամբողջական հայեցակարգի փոխարեն մենք ականատես դարձանք կարգախոսային հայտարարությունների, օրինակ, հայերը համաշխարհային ազգ են եւ այլն...

Ազգային հիմնախնդիրների նկատմամբ իր մոտեցմամբ առանձնապես տարբերվում է Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցությունը: Տարբերվում է թեկուզ նրանով, որ ՀՌԱԿ-ն արդեն ունի շատ լուրջ հենք, ազգային գաղափարախոսության սկզբունքային դրույթները ստեղծվել էին ռամկավարության սկզբնավորման օրերին եւ բյուրեղացել պատմական ուղու ընթացքում:

Ազգային գաղափարախոսությանը կուսակցության հավատարմության ամենափայլուն օրինակը Հայ Դատն է, որի բաղկացուցիչ մասն է Հայկական հարցը: ՀՌԱԿ ազգային քաղաքականության մյուս սկզբունքը հայ անկախ պետականության հռչակումն է ու զարգացումը: Ի դեպ, կուսակցության դավանած ռամկավար ազատականությունը ընդդիմախոսներից ոմանք գնահատում են որպես կոսմոպոլիտիզմի խտացում եւ անհամատեղելի համարում ազգային գաղափարախոսության հատկապես Հայ Դատի նպատակների հետ: Ավելին, ելնելով առնվազն այդ հակադրումներից, միտումնավոր նաեւ շահարկելով ազգային հարցը, մամուլում ոմանք համախմբվել են դարձել հարձակումները ազատականության գաղափարախոսության դեմ, որը, փաստորեն, նույնացվում է իշխանությունների վարած տնտեսական քաղաքականության հետ:

Ուրեմն էլ տարօրինակ չէ, նույնպես հիմնված է խիստ այն բանի վրա, որ իշխանությունները տեղի ու անտեղի հայտարարում են ռամկավար-ազատական գաղափարախոսության իրենց կողմնակցության մասին: Ճիշտ է, ընդամենը նրանք, որպես կանոն, «մոռանում են» ճշտել, որ նկատի ունեն գռեհիկ ազատականությունը, որով էլ ղեկավարվում են, մասնավորապես, տնտեսությունը «բարեփոխելիս»:

Իսկ, մի՞թե Միջազգային արժութային հիմնադրամի եւ Համաշխարհային բանկի պահանջների բարեփոխիչ կատարումը բավական է իրեն ազատական հռչակելու համար: Բացի դրանից, մեր պատմության վերաբերյալ, պատմական ողբերգական իրադարձություններում հայերի ունեցած դերի ու տեղի վերաբերյալ պետական հայտնի այրերից մեկի ցնցող ցինիզմով արած հայտնագործումները ու մեկնաբանությունները ազատականության հակառակորդներին տալիս են «անհերքելի» փաստարկներ, որոնք «համոզված» ապացուցում են իրենց քաղաքական «[illegible]»:

Բայց պետք է ղեկավարվել ոչ թե պարոն Բաղդասարյանի եւ նրա համախոհների հայտնագործումներով, այլ պատմական լույս նյութերով, որոնք, ի դեպ, ճշտորեն ապացուցում են, որ ազգային գաղափարախոսությունը եւ ազատականության ու ժողովրդավարության ազգային գաղափարախոսությունը հայերի անցած պատմական ուղու, ազգային խառնվածքի առանձնահատկությունների եւ Հայաստանի, որպես ազգային պետության ապագայի հեռանկարների տեսանկյունից չի կարելի հակադրել, այդ երկու հիմնադրույթները ոչ այլ ինչ են, քան ազգի դինամիկ զարգացման, Հայաստանի ինքնահաստատման ու բարգավաճման գլխավոր բաղադրիչներ:

Չէ՞ որ Հայաստանի եւ մերձավոր ու հեռավոր արտասահմանի հայության կյանքի նույնիսկ հպանցիկ ուսումնասիրությունը անմիջապես ակնհայտ է դարձնում, որ ձեռներեցության ոգին, մասնավոր նախաձեռնությունը, մասնավոր սեփականատիրական տնտեսավարումը եղել եւ մնում են ազգային մտայնության դասական գծերը: Նույնիսկ դասական սոցիալիստական տնտեսավարման համատարած պետականացման պայմաններում հայերը, ընդհուպ փոքր չափորոշիչներով, հիմնում էին իրենց գործը, բիզնեսը: Հիշեցնենք կուրորտային նկարային արտադրությունները, մանկամսուրների կամ դեպքային ձեռնարկությունների ընդհատակյա արտադրամասերը: Ո՞վ չգիտեր, որ պետական առեւտրի, հասարակական սննդի օբյեկտներում իսկ լայնորեն ծավալվում էր մասնավոր գործարարություն, որը այլանդակ ձեւերով սերտաճել էր պետական բիզնեսի հետ: Հատկանշական է, որ հայերը կառավարում էին պետական պաշտոններում բարձրության սահման նաեւ Միության անծայրածիր տարածքներում, թեեւ այնտեղ ընդամենը երկրորդ կարգի ազգային փոքրամասնություն էին կազմում:

Դե, իսկ Արեւմտյան հայկական սփյուռքը այն նշանավոր միջին խավն է, որի վրա, ըստ էության, հենց հենվում է ազատականության տնտեսական հայեցակարգը:

Երբ խոսում են ազատականության հակառակորդներից, ապա ձեռներեցության խիստ ընդգծված... ազգը չպետք է ընդունի հիմնարար ազգային գաղափար եւ պետք է նախընտրի համամարդկայինը: Այսինքն, հայության համար կեցության ձեւ պետք է դառնա նշանավոր գործչի այն հայտնի կանոնը, որ մերժում է հավերժական բարեկամության ու թշնամանքի գործոնը ի նպաստ հավերժական շահերի: Այս տեսանկյունից Հայ Դատի գաղափարը թվում է իրոք անընդունելի: Պատահական չէ, որ ՀՀ Սահմանադրության նախագծի ՀՀՇ-ական տարբերակի հայերը չբարեհաճեցին Հայ Դատը հիշատակել նույնիսկ Ներածության մեջ: Ավելին ու, տեղին Սահմանադրության վերջնական տարբերակի մեջ ընդգրկում գտնվեց «նպատակահարմար» լուծում. Հայ Դատն ասես առկա է եւ առկա չէ: Իրոք, հուլիսի 5-ին ընդունված Սահմանադրության վերջնական տարբերակում Հայ Դատի տրամաբանական վկայակոչում չկա, մնացել են ակնարկներ, որոնք ակնհայտորեն վկայում են հարեւան պետության ճնշմամբ պահանջների ամբողջության մասին:

Բայց չպետք է խուսափել այդ պահանջներից, քանի որ անկախ այն բանից, թե Հայ Դատը առկա կլինի հիմնական օրենքում, կհիշատակվի այս կամ այն պետական փաստաթղթում, իշխանությունների քաղաքականությունը կարտացոլի թե չի արտացոլի Թուրքիայի նկատմամբ մեր տարածքային պահանջները, Հայ Դատը յուրաքանչյուր հայի սրտում է: Երբ հայը չի ընդունում Հայ Դատի գաղափարը, նա դադարում է հայ լինել: Թեեւ...

Մենք պետք է գիտակցենք նաեւ այն, որ մեր հազարավոր հայրենակիցներ չեն ընդունում Հայ Դատը եւ իրենց ուրույն մոտեցումն ունեն ազգային հարցի նկատմամբ: Բայց դա բխում է այս կամ այն անհատի ուրույն մտավոր մակարդակից, քաղաքական անբավարար գրագիտությունից, քանի որ տարածքային պահանջը չի ենթադրում նպատակի իրականացում միայն ռազմական, այլեւ բանի միջոցներով: Նպատակի իրականացումը ենթադրում է նաեւ տնտեսական ուղի, որը հենց այն ուղին է, որ առաջարկում է ազատականությունը:

Այո, ժամանակակից, այդ թվում նաեւ քաղաքական պատմությունը ցույց է տալիս, որ հողերը նախանշված կամ հետ են նվաճվում նաեւ «խաղաղ» եղանակով՝ տնտեսական ծավալմամբ: Վերցնենք Գերմանիան: ԽՍՀՄ-ի փլուզումը չէր, որ հնարավոր դարձրեց Գերմանիայի վերամիավորումը: Ընդհակառակը, Միության փլուզումը այն համակարգի տնտեսական սնանկության հետեւանքն էր, որը գերմանացիներին բացառիկ վաստակեց վերամիավորման իրավունքը, այսինքն պատմական արդարության հաղթանակի իրավունքը: Ընդամենը վերհիշենք, որ քաղաքական բնավ չէր կանխատեսում գերտերության խորտակումը, չէ որ գերտերությունն ուներ ռազմական զորեղության ահռելի ներուժ, համաշխարհային դրականության իրենց նմանակները չունեցող կառույցներ: Արդյունավետ տնտեսական սնանկությունը մաշեց կայսրության հենասյուները, որից էլ օգտվեցին գերմանացիները:

Սակայն Գերմանիայի օրինակն ակնբախորեն ցուցադրում է նաեւ մեկ ուրիշ բան. տարածքային հարցում ազգային արդարության վերահաստատման միակ ցանկալի ուղին միայն տնտեսական ուղին է: Սա առաջին դասն է:

Երկրորդ դասը: Ինչպես արտացոլված է համաշխարհային փորձով, տնտեսական զարգացումը կարող է ապահովվել միայն ու միայն բազմակացութաձեւ տնտեսավարմամբ, ընդ որում նա սա նույնպես արտացոլված է համաշխարհային փորձով, արտադրության առավելապես մասնավոր սեփականատիրական ձեւով: Ակնհայտ է, որ մասնավոր հատվածը կարող չէ ոչ արտոնյալ խնամակալության, ոչ էլ արտոնությունների: Միակ պահանջը սեփականության նույն մրցունակ ձեւերն են, ինչն էլ հենց ընկած է Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության տնտեսական ծրագրի հիմքում: Ի դեպ, այստեղ հակադրություն կա գռեհիկ եւ ճշմարիտ ազատականությունների միջեւ: Գռեհիկ ազատականությունն ընդունում է սեփականության միայն մեկ ձեւ՝ մասնավորը, իսկ կապիտալիզմը մեկնաբանում է նույնպես խիստ յուրօրինակ կերպով. սեփականաշնորհում է կատարվում նույնիսկ այնտեղ, որտեղ բնավ դրա անհրաժեշտությունը չկա: Մինչդեռ սեփականության բոլոր ձեւերի համար միատեսակ մեկնարկային պայմաններ չեն ստեղծված: Բացի դրանից, գռեհիկ ազատականությունն սկսվում է ոչ թե միջին խավի, այլ մի բուռ հարուստների ստեղծումից, որոնք, իբր, պետք է կերակրեն աղքատներին: Բայց երբ աղքատները կազմում են բնակչության 80, իսկ հարուստները ընդամենը 10 տոկոսը, նույնիսկ գերհարուստների ողջ խումբ ի վիճակի չէ դառնալ ամբողջ ժողովրդի սոցիալական հովանավորը:

Ըստ էության, հենց այստեղ է, երբ կարելի է այդպես արտահայտվել, բազմիցս ու վերնաշենքի, այսինքն տնտեսակարգի եւ ազգային գաղափարախոսության փոխադարձ կապը: Ինչպես համոզվում ենք, հայի ազգային խառնվածքն իր բնույթով բավական յուրահատուկ է տնտեսական գործունեության ոլորտում: Թե Արեւմտյան Հայաստանում, թե սփյուռքում, եւ թե Արեւելյան Հայաստանի երբեմնի տարածքում գերիշխում էր միջակ ձեռնարկությունը, եւ հասարակությունը հիմնված էր այսպես կոչված միջին խավի վրա: Մինչդեռ խոշոր արտադրողների բազմությունը բնավ հատկանշական չէ առողջ հասարակության համար: Հենց միջակ արտադրողը, միջակ ձեռնարկատերը եւ միջակ առեւտրականն են կազմում այն հիմքը, որն ապահովում է թե ուտելիքի եւ թե բոլորի միջին կենսամակարդակը... Բայց ամբողջ աշխարհում բավական բարդ այդ մակարդակն այսօր անհասանելի է Հայաստանի համար:

Միջին խավի՝ հասարակության առանցքի, նրա բարօրության գրավականի կազմավորումը Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության ծրագրային փաստաթղթերի գլխավոր նպատակն է: Հայ Դատի լուծման երաշխավոր կարող է դառնալ հենց տնտեսապես առողջ այդ հասարակությունը եւ ոչ թե այսպես մասնատված միջավայրը: Ուրիշ ճանապարհ մենք չունենք: Մյուս ուղին ռազմական հակադրության ծավալման ուղին կործանարար է: Այն, թերեւս, կարող է սադրվել դրսից: Բայց այդ ուղին առավել անցանկալի է եւ վտանգավոր, երբ մեր արյան գնով ինչ-ինչ երրորդ երկրներ, այդ թվում գերտերություններ, փորձում են լուծել իրենց շրջանային հարցերը կամ մեր զոհողությունները դարձնել իրենց առեւտրի առարկա: Մեզ կարող են ներքաշել նաեւ այդ արկածախնդրական քաղաքականության մեջ:

Նշանակո՞ւմ է արդյոք, որ այսման լուրջ փաստարկները պետք է մեզ ստիպեն հրաժարվել Հայ Դատից: Ոչ, բարոյական տեսանկյունից դա հավասարազոր է սեփական ազգային պատկանելությունից հրաժարվելուն: Բացի դրանից, ազգային գաղափարը, ոտնահարված իրավունքների վերականգնման գաղափարը, որքան էլ տարօրինակ թվա, կարեւորագույն խթան է ազգային պետության զարգացման, նրա տնտեսության բարգավաճման համար: Այսինքն խոսքը դարձյալ փոխադարձաբար կապված եւ փոխկապակցված կատեգորիաների մասին է. ազգային գաղափարը տնտեսական բարգավաճման խթան է, իսկ տնտեսական բարգավաճումը ազգային գաղափարի իրականացման գրավականը:

Ի դեպ, ազգային գաղափարին, ավելի կոնկրետ Հայ Դատին ՀՌԱԿ-ի դասական շուկայական գաղափարախոսությամբ դասական կուսակցության հավատարմությունը ազատականության հակառակորդները կարող են համարել նաեւ կանոնի բացառություն, իբր կուսակցությունը կազմավորվել է այն ժամանակ, երբ Հայ Դատի խնդիրը Դամոկլյան սրի պես կախված է եղել Հայաստանի վրա, եւ ազգային հիմնահարցը չէր կարող չարտացոլվել կուսակցության գաղափարախոսության մեջ: Բայց այս վարկածը եւս հիմնովին սխալ կլինի: Եվ կրկին անդրադառնանք Գերմանիային: Արդեն 30 տարի այստեղ կառավարական կոալիցիայի մաս կազմող ազատական կուսակցությունը, որը, ի դեպ, Արեւմտյան Եվրոպայի երկրներում մեր գաղափարախոսության ամենաուժեղ կուսակցությունն է, արտաքին գործերի եւ արդյունաբերության նախարարների պաշտոններն իր ձեռքին է պահում դեռ սոցիալ-ժողովրդավարների կառավարման ժամանակներից: Բայց հենց ազատական կուսակցությունն է ճշտորեն իր ծրագրային փաստաթղթերում առաջ քաշել Գերմանիայի վերամիավորման հարցը: Այնինչ 15 եւ նույնիսկ 10 տարի առաջ Գերմանիայի վերամիավորման հարցը թվում էր զուտ ճարտասանական եւ ոչ միայն թեեւ Գերմանիայում, այլեւ մնացյալ աշխարհում ընկալվում էր որպես անհեթեթական ուտոպիա:

Վերհիշենք նաեւ մեկ այլ բան. Ֆոլկլենդյան ճգնաժամը պայթեց այն պահին, երբ Անգլիայում կառավարում էին պահպանողականները՝ առավել ավանդական ազատականները: Լեյբորիստական կուսակցությունը եւ ժամանակին Մեծ Բրիտանիայի ազատական կուսակցությունն այդ ժամանակ ընդդիմության մեջ էին: Բայց Ֆոլկլենդյան ճգնաժամը դարձավ այն նախապայմանը, որը միավորեց քաղաքական եւ ռազմական ուժերը: Սա մի օրինակ, երբ համազգային գաղափարը միավորում է ամենատարբեր ուղղությունների կուսակցություններին:

Ֆոլկլենդյան ճգնաժամից անմիջապես հետո Թետչերը հայտարարեց վաղաժամկետ խորհրդարանական ընտրություններ: Դա պատահական չէր: Չէ որ տնտեսական քաղաքականության անհաջողություններից հետո պահպանողականների նկատմամբ վստահությունը զգալիորեն վատացել էր: Սակայն վաղաժամկետ ընտրություններ...

digitised by A.R.A.R.@

րի շնորհիվ Թեչըրը առավելագույնս ոչ միայն իր վարչապետությունը, այլեւ պահպանողականների երկարատեւ կառավարումը։

Ես անձամբ անմիջական կապ եմ տեսնում հակամարտության հաղթական ավարտի եւ վաղաժամկետ ընտրություններում պահպանողականների արձանագրած հաջողության միջեւ։ Եվ հաջողությունը բնավ այն չէ, որ պահպանողականները պաշտպանեցին Անգլիայի իրավունքը Արգենտինայի ծովափից ոչ հեռու գտնվող փոքրիկ Ֆոլկլենդյան կղզիների նկատմամբ։ Ավելի շատ պահպանողականները անգլիացիների հարգանքը նվաճեցին այն բանով, որ ազգային «երբ» հաղթանակ տարավ։ Չէ որ նույնիսկ Անգլիայում երկրպագուն շատ հաճախ այդ երկրում անգլիացին ժամանակ առ ժամանակ պետք է խենթ զգա անգլիացի, այսինքն՝ համակվի այն [illegible] ազգակցությամբ, որ ինքը երբ երկրի քաղաքացի է։ Բայց մենք մոռանում ենք մի զգաց, այդ մոռացկոտությունը ներելի է կառավարության, բայց ոչ ազգային քաղաքական կուսակցության համար) այն մասին, որ մեր քաղաքությունը պարտավոր է Հայաստանի քաղաքացիների մեջ հպարտություն դաստիարակել իրենց քաղաքացիության համար։ Հպարտություն նույնիսկ այն անհավատ տնտեսական պայմաններում, երբ բնակչության որոշակի մասն արդեն լքել է կամ մտադիր է լքել հայրենիքը եւ ապրել օտարության մեջ։

Մինչդեռ քաղաքացիություն դաստիարակելու փոխարեն մենք առաջարկում ենք ազգի միասնությունը վերանայելու վնասաբեր միջոցը. իբր հենց ազգն է բերելու մեղավոր իր ողբերգական ճակատագրի համար։ Այնինչ, պետական տնտեսական քաղաքականության մեջ նկատվում է անավոր միտում. հասարակությունը համակերպված է այն մտքին, որ երբ աշխատես, նույնիսկ այս պայմաններում չես կարող կերակրել քեզ եւ ընտանիքդ։ Իսկ երբ բախտ վիճակվի մասնավոր առեւտրում, ինչ-ինչ փոքր մասնավոր ձեռնարկումներում, այդ դեպքում կարող ես մի կերպ հացի փող ճարել։ Այդպիսով մենք աստիճանաբար վերածվում ենք մանր առեւտրականների ազգի, որոնք նվազագույն արդյունքի համար մղվում պայքարում չեն մտահոգվում ոչ հասարակության, ոչ էլ ազգի ճակատագրով։ Կողմնակից չեմ տեսնի ոչ ազգային ֆաշիզմի, ոչ էլ, պատկերացնում եմ, Հայաստանի անկախ հանրապետության նախագահի դիմանկարները։ Սակայն, մի՞թե շատ են նրանք, ովքեր այնտեղ օտարության մեջ երազում են նախնյաց երկիր վերադառնալու մասին։ Եվ այստեղ խնդիրը ոչ թե կրոնականներն են, այլ այն, որ հասարակությունը զուրկ է զենքերից նախանձելից ազգային գաղափարից։

Առանց գաղափարախոսության ու գաղափարայնության անհնար է ապրել։ Ու թեեւ մասնավոր սարքեր տնտեսությունների ստեղծման բնկալման մեխանիզմները սարքեր են, ազգային գաղափարը մեր մեջ առկա է գենետիկորեն։ Հարկավոր է միայն այն զարգացնել առեղծված հանել եւ ոչ թե փորձել լռեցնել այն, կոչել մեզ պատմության սահմաններից դուրս։ Ժողովրդին պարտադրելով գոյատեւման շինծու ձեւակերպում, գոյատեւել հանուն գոյության եւ միայն իր ներքին հացի։ Դա հենց կլինի ազատականությունն է։ Նման ազատականության համար նույնպես է ազգային գաղափարը։

Բայց այստեղ ի՞նչ կապ ունի ռամկավարությունը։

[illegible]

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության վարչության անդամ

ԱԶԳ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Ռուսաստանի նախագահի անվտանգության ծառայության (ՆԱԾ) գործունեությունը միշտ էլ պատված է եղել գաղտնիության քողով։ Նույնիսկ վերջերս հրապարակված ՌԴ նախագահի անվտանգության ծառայության կանոնադրությունը սակավ ընթերցողին ոչինչ չի ասում ՆԱԾ-ի գործունեության բնույթի մասին։

ՆԱԾ-ի հաջող անցկացված գործողության վերջին եւ առավել բնորոշ օրինակը Ելցինի Չեչնիա կատարած այցն է։ Որ նախագահը պետք է այցելի Չեչնիա, գիտեին ամենքը։ Բայց թվում էր, թե Բորիս Ելցինը կառավարության չեչենական զինված ընդդիմության ղեկավարների հետ մոսկովյան հանդիպման եւ հաշտության պայմանագրի ստորագրմամբ։ Եվ հանկարծ Ելցինը թռչում այցելում Չեչնիա։ Ցանդարբիեւը գոհ էր, Ռուսաստանում արձագանքը դրական էր, եւ միայն Ելցինից անբաժան Ալեքսանդր Կորժակովն էր իրեն հանգիստ պահում։

Գործողության իրականացվեց, ասես, նոտաներով։ Հաշվի առնվեցին բոլոր գործոնները՝ քաղաքական, տեխնիկական, ժամանակային, Ցանդարբիեւի այցը Մոսկվա, միջազգային արձագանքը եւ այլն։ Ամենագլխավորը՝ անորոշությունն արդեն է։ Ո՞վ կմտածեր, թե Չեչնիայի պատվիրակության ղեկավարությունը կդառնա լավ ուղղության շեղման գործոն։ Բացի դրանից, Ցանդարբիեւն իր չեկիստների հետ դարձավ այն բանի հավաստիացում, որ Չեչնիայում Ելցինի այցը հանգիստ կանցնի։

Կարելի է ենթադրել, որ գեներալ Ալեքսանդր Կորժակովը բազմաթայլ կոմբինացիա է խաղարկել, նախօրոք հաշվարկելով բոլոր մանրամասները եւ հակառակ Մոսկվա հրավիրելով Ցանդարբիեւին։ Սակայն, տեխնիկապես էլ Ելցինի այցը անթերի էր կազմակերպված։ Երբ նկատի ունենանք, որ դրա նախապատրաստությունը գաղտնի էր եղել եւ մինչեւ վերջին պահը այդ մասին չգիտեին ոչ զինվորականները, ոչ միլիցիան, ոչ էլ նույնիսկ Անվտանգության դաշնակցային ծառայությունը, կարելի է պատկերացնել, թե որքան լավ է գործում անվտանգության ծառայության մեխանիզմը, որը կարողացավ ինքնուրույնաբար լուծել նախագահի անվտանգության ապահովման համար ՆԱԾ-ն ունի ամեն ինչ։ Հին չեկիստները պատմում են, որ նման իրավունքներ ու լիազորություններ չի ունեցել նույնիսկ ՊԱԿ-ը։

Ինչպես երեւում է ՆԱԾ-ի կանոնադրությունից, այդ կազմակերպությունը պաշտպանում է նախագահին եւ նրա ընտանիքի անդամներին, ինչպես նաեւ, նախագահի կարգադրությամբ «այլ անձանց»։ Անվտանգության ծառայությունը համարվում է պետական մարմին եւ մտնում է ՌԴ նախագահի վարչակազմի մեջ, ենթարկվում նախագահին։ Գերատեսչության ղեկավար Ալեքսանդր Կորժակովը լիազորություններով հավասարեցված է նախարարի եւ ունի փաստորեն անսահմանափակ իշխանություն։

ՆԱԾ-ի ազդեցության ոլորտն անչափ ընդարձակ է. նախագահին պաշտպանել «մշտական բնակության վայրում» եւ ուղեւորությունների ընթացքում։ Բացի դրանից, ծառայությունը կոչված է «բացահայտել, կանխել եւ կասեցնել հակաօրինական գործողությունները այն օբյեկտներում, որոնց ցանկը սահմանում է նախագահը»։ «Օբյեկտ» կարող է դառնալ Ռուսաստանի տարածքի որեւէ կետ։ Իսկ երբ նկատի ունենանք, որ ՆԱԾ-ը «ներգրավում է անվտանգության ապահովման պետական մարմինների ուժերն ու միջոցները» (պաշտպանության նախարարություն, ՆԳՆ, անվտանգության դաշնակցային ծառայություն, պաշտոնատարության գլխավոր վարչություն եւ այլն), պարզ կդառնա, որ ՆԱԾ-ը, իրոք, կարող է իրականացնել ամեն մի գործողություն, ասենք, ապահովել Բորիս Ելցինի անվտանգությունը ընտրությունների ընթացքում։

Նման ծառայությունից օգտվող Բորիս Ելցինը կարող է հանգիստ լինել իր կյանքի եւ նախագահական աթոռի համար։ Սակայն ներկայիս ՆԱԾ-ը ունի նաեւ քաղաքական կողմ. անվտանգության ծառայությունը Ալեքսանդր Կորժակովի գլխավորությամբ անմիջականորեն շաղկապված է կոնկրետ նախագահի՝ Բորիս Ելցինի հետ։ Նրանք չեն կարող առանձին գոյություն ունենալ։ Նման զույգի դրական ու բացասական կողմերի մասին կարելի է միայն գուշակություններ անել։ Բայց ի՞նչ կանի ՆԱԾ-ը, երբ Բորիս Ելցինը հրաժարվի նախագահական լիազորություններից։

«ՆԵԶԱՎԻՍԻՄԱՅԱ ԳԱԶԵՏԱ»

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Ելցինի անվտանգության ծառայությունն ամենազոր է

Նախագահի այցը Չեչնիա նախապատրաստված էր ամենայն բծախնդրությամբ

Գեներալ Կորժակովը (ձախից, վախանց բանաձ) Ելցինի պահապան հրեշտակն է։

ԹՈՒՐՔԻԱ

Ստամբուլում աշխատանքն սկսեց «Հաբիթաթ-2»-ը

Հունիսի 3-ին Նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի նախագահությամբ Ստամբուլում սկսվեցին «Հաբիթաթ-2»-ի գլխավոր խորհրդի աշխատանքները։ Ողջունելով մասնակիցներին, Դեմիրելը բացման խոսքում ասաց. «Ներկայումս, երբ աշխարհը գնալով պարփակվում է, միջազգային ասպարեզում ավելի նշանակալից հաջողությունների ձեռքբերման առումով «Հաբիթաթ-2»-ը կարեւոր դեր կարող է խաղալ»։

ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալին ընդգծեց, որ «Հաբիթաթ-2»-ը Ստամբուլում անցկացնելու փաստը պատահական չէ եւ ջերմ հյուրընկալության ու աջակցության համար շնորհակալություն հայտնեց։ Ներկաները գլխավոր խորհրդի նախագահ ընտրեցին Սուլեյման Դեմիրելին։ Նա շնորհակալություն հայտնելով նշեց, որ 1992 թ. Ռիոյում իր ներկայացրած «Հաբիթաթ-2»-ը Ստամբուլում անցկացնելու առաջարկը այսօր իրականություն է դարձել։ Այնուհետեւ ավելացրեց. «Ստամբուլը աշխարհի ամենամեծ եւ ամենահին բնակեցված քաղաքներից մեկն է, եւ Ստամբուլի հիմնահարցերը քննարկելու հետ միաժամանակ կըոշափվեն նաեւ աշխարհի մյուս մեծ քաղաքներին հուզող հարցերը։ 21-րդ դարի նախաշեմին մարդկությանը հուզող կենսական մի շարք խնդիրների լուծման նպատակով անցկացվող ներկա վեհաժողովը նշանակալից երեւույթ է»։

«Ժամանակ» օրաթերթը երեկ մեզ տեղեկացրեց, որ «Լութֆիյու Կրդար» կենտրոնում սկսված համագումարին մասնակցում են շուրջ 2000 պատվիրակներ։ Բացման նիստին ներկա է գտնվել նաեւ Թուրքիո հայոց պատրիարք Գարեգին արք. Գազանճյանը։ Ըստ օրաթերթի, հունիսի 12-ին վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի գլխավորությամբ Հաբիթաթ 2-ի աշխատանքներին մասնակցելու համար Ստամբուլ ժամանելիք պատվիրակության մի շարք անդամներ, թվով 4 հոգի, արդեն իսկ գտնվում են այնտեղ։

330.000 մարդ է գաղթել հարավ-արեւելքից

ԱՆԿԱՐԱ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՍ։ Թուրքական աղբյուրների համաձայն, վերջին 12 տարիներին քրդական պահանջատիրական պայքարի հետեւանքով հարավ-արեւելյան շրջաններից արտագաղթել են 330.000 քաղաքացիներ։ Քրդական աղբյուրների համաձայն, բանակի հալածանքները եւ քրդական գյուղերը հրկիզելու եւ պարպելու քաղաքականությունը շատ ավելի մեծ թվով քաղաքացիների արտագաղթի պատճառ է դարձել։ Կառավարությունը ընդունել է, թե 918 գյուղեր եւ 1767 ավաններ ամբողջությամբ դատարկված են վերջին 12 տարիների ընթացքում։ Ըստ իրավապաշտպան միջազգային կազմակերպությունների, ավելի քան 3000 գյուղեր են հրկիզվել կամ դատարկվել։

Վլադիմիր Ժիրինովսկի. «Քանի տարի հետո կլինի միայն Ռուսական կայսրություն»

ԼՈՆԴՈՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ «Քանի տարի հետո ոչ Մեծ Բրիտանիա կլինի, ոչ էլ Ամերիկա, կլինի միայն Ռուսական կայսրություն», հարցազրույցի ժամանակ, որը հրապարակել է «Իվնինգ Ստանդարտ» բրիտանական թերթը, հայտարարել է Վլադիմիր Ժիրինովսկին։ «Մեզ անհրաժեշտ է վերականգնել Ռուսական կայսրությունը, որը ամենահզորն էր ու լավագույնը բոլոր երկրների աշխարհում», ընդգծել է նա։

«Մեզ համար դեռեւս ուշ չէ բաժանել աշխարհը, դուք կվերցնեք Աֆրիկան, իսկ մենք Ասիան», բրիտանացի լրագրողին հայտարարել է Ժիրինովսկին։ Ամերիկան կմնա այնտեղ, որտեղ որ այժմ գտնվում է։ Նրանք կկերցնեն Լատինական [illegible]

խոկ մեխակայիններ մնացած բոլորը»։

Մեկնաբանելով Ռուսաստանի նախագահական ընտրությունները, դեմոկրատիայի ղեկավարի պաշտոնի հավակնորդը հայտարարել է, թե «դրանք չեղյալ կհայտարարվեն»։ «Իսկ երբ դրանք այնուամենայնիվ կայանան, առաջ երկրորդ տուրում ես կպաշտպանեմ Ելցինին։ Հետո նա ինձ կնշանակի արտաքին գործերի նախարար»։

Ծրագրելով Մեծ Բրիտանիային, Հոլանդիային միացնելով այն բանում, որ այդ երկրների կառավարությունները իրենց ուղեւորությունների վիզաներ չեն տվել, Ժիրինովսկին այդ պետությունների ժողովուրդներին անվանել է «բութ ու մեռած»։ Ցույց տալով իր ամենամեծ քաղաքականությունը, նա հայտարարել է. «Ռուսները երկրներ ինձ թույլ են տալիս մուտք գործել։ Իրաք, Կուբա, Լիբիա, Հյուսիսային Կորեա ասես իմ կողմն ժողովրդավարական երկրներն են»։

Վլադիմիր Վոլֆովիչը նաեւ հայտարարել է իր ապրելակերպի մասին. «Ես օղի եմ խմում առավոտյան ութից մինչեւ գիշերվա տասներկուսը»։ Ինչ վերաբերում է վիսկիին, ապա դա, Ժիրինովսկու կարծիքով, «ենթակա խմիչք է»։

Հրաժեշտ տալիս նա լիբերալ դեմոկրատների պարագլուխը բրիտանացի լրագրողին նվիրել է երկու շիշ օղի եւ իր վերջին գիրքը, ինչպես նաեւ բազմանշանակալից նկատել, թե նա ժամանակներս «ամբողջ Անգլիան կխոսի ռուսերեն»։

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Թ ատերական ճանապարհների ստեղծագործական ճանապարհին հաստատվեց... [illegible]

[illegible]

«Սյունիք-96-ը» ժողովրդական ստեղծագործության վերածնունդ

Մայիսի 26-ից հունիսի 3-ը կայացավ «Սյունիք-96» թատերական փառատոնը նվիրված Հայաստանի Հանրապետության անկախության հինգերորդ տարեդարձին: Այս մշակութային փառատոնը հովանավորվեց Սյունիքի մարզպետարանի նախաձեռնությամբ: Միջոցառումը կազմակերպել էին ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի և սպորտի նախարարությունը, Հայաստանի թատերական գործիչների միությունը: Սյունիք-96 թատերական փառատոնին մասնակցեցին Կապանի, Գորիսի, Ստեփանավանի, Գյումրիի, Վանաձորի և Երևանի թատրոնները:

[illegible]

ՆՈՒՆԵ ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ
ՍՅՈՒՆԻՔ-ԵՐԵՎԱՆ

Պիեռ Կարդենն առաջարկում է նոր... [illegible]

[illegible]

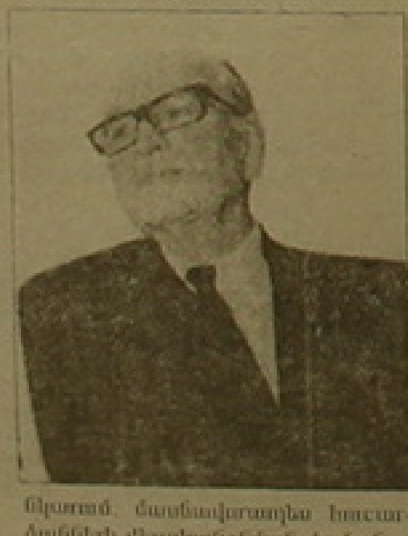

[illegible]

Պ. Ք.

Բեմի վրա կրկին «Առվակն» է

Մոռացվել են խորհրդային ժամանակների «Երեխաները մեր կյանքի ծաղիկներն են» և «Լավագույնը՝ երեխաներին» կարգախոսները: Դրանք այսօր մի տեսակ սրբապիղծ են հնչում: Չէ՞ որ սոցիալական հարաբերությունների հետևանքները խենց վրա զգացին առաջին հերթին երեխաները, որոնք բնականորեն առավել ճիչ պաշտպանված մասն են: Իսկ ի՞նչը կարող է ավելի լավ զարդարել մանուկների կյանքը, եթե ոչ երգը: Այս կարծիքին էին նաև մայիսի 31-ին Երևանի պետական բժշկական ինստիտուտի մեծ դահլիճում անցկացված գլառնակի սոու ծրագրի կազմակերպիչները՝ Կարմիր խաչի երիտասարդական միությունը և էստրադային-ջազային արվեստի ֆոնդը: Համերգը կազմակերպված էր երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվա առթիվ: Բեմ դուրս եկան էստրադային-ջազային արվեստի ֆոնդի պատանի երգիչներն ու երգչուհիները: Բայց առանձնակի հիացմունք առաջացրեց «Առվակ» մանկական խմբի ելույթը, որը 6-ամյա ընդմիջումից հետո էր: Ծափահարությունների փոթորիկ էր, երբ փոքրիկ մենակատարներ՝ 5-ամյա Սյուզաննա Մեսրոպյանը, 6-ամյա Լուսինե Հովհաննիսյանը և 9-ամյա Անի Հովհաննիսյանը ելույթ ունեցան: «Առվակ» խումբը ստեղծվել էր դեռ 1981-ին, բայց որոշ օբյեկտիվ պատճառներով 1989 թ. դադարեցրել էր գործունեությունը: Խմբի ղեկավար Արմեն Պիվազյանի խոսքերով, ներկայումս «Առվակը» պատրաստում է նոր ծրագիր, ապագայում ծայնագրում նոր երգեր: Թեև խումբը գործում է ԵԴՏ մշակույթի կենտրոնին առընթեր, բայց ֆինանսական լուրջ օժանդակության կարիք է զգում և ներկայումս հովանավորներ է փնտրում:

ՏԻԳՐԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

«Ակեսիի» «Մոսկվա» կինոթատրոնի էկրանին

Երեկ սկսվեց գերմանահայ ԴոնԱսկարյանի ֆիլմերի ցուցադրումը

Հունիսի 4-ին «Ակեսի» ֆիլմով բացվեց Դոն Ասկարյանի ֆիլմերի ցուցադրումը Երևանում: Գերմանաբնակ ռեժիսորի լուսանկարչական ցուցահանդեսով, «Վտանգավոր լույս» գրքի շնորհանդեսով սկսված միջոցառումների շրջանակում («Ազգը» ժամանակին անդրադարձել է դրանց) արվեստասերներն անհամբերությամբ սպասում էին նրա ֆիլմերի ցուցադրումներին: Գերմանիայում և Ճապոնիայում իբրև կինոռեժիսոր բարձրագույնս գնահատված մեր հայրենակցին հայ կինոգործիչները, կարելի է ասել, չեն ճանաչում, որովհետև նրա ֆիլմերն Երևանում դիտելու հնարավորություն առաջին անգամ է տրվում: Տեղեկացնենք, որ հունիսի 5, 6, 7, 8, 9-ին Մոսկվա կինոթատրոնում կցուցադրվեն Դոն Ասկարյանի «Ակեսի», հունիսի 10, 11, 12, 13-ին՝ «Կոմիտաս», հունիսի 14, 15, 16, 17-ին՝ «Արքը» ֆիլմերը: 3 ֆիլմերն էլ կարելի է դիտել ժամը 11, 13, 15, 17-ին:

Դոն Ասկարյանի ֆիլմերի արժեքի մասին մեր ամբողջական հրապարակումը թողնելով ցուցադրումների ավարտին, նշենք, որ «Մոսկվա» կինոթատրոնի մեծ դահլիճում երեկ դատարկ աթոռներ չէր կային: Ֆիլմը սկսվեց, բայց դռների բացուխուփ անելը չդադարեց, հետո աթոռները սկսեցին ճռռալ ավելի լսելի, չնայած «սիրուն է, չէ՞» ասույթն էլ երբեմն-երբեմն լսելի էր եսեփ շարքերից: Մեծ պատասխանատվություն էր ցանկանալ, որ «Ակեսին» նման գեղեցիկ պատկերների ֆիլմ է. նույն ֆիլմը հեռուստատեսությամբ տեսած մարդը կարող է համեմատել: Բաներն այնման են եմ եմացրել, որ գեղեցիկ պատկեր արտահայտությունը կարող է հերթական գնահատական ընկալվել, ինչը տեղին չէ, մանավանդ Դոն Ասկարյանի ֆիլմի մեջ գեղեցիկ պատկերացումը անհայտ ծեծարանություն է:

Կարեն Ջանիբեկյանը «Ակեսի» ֆիլմում

Ա. Հ.

Վրաց կինոգործիչները հունիսի 10-15-ը Երևանում

Հունիսի 10-15-ը Երևանում կանցկացվեն վրացական կինոյի օրեր: Հայաստանի կինեմատոգրաֆիստների միության, ՀՀ մշակույթի նախարարության և Պարադիզ ֆիրմայի կազմակերպած այս միջոցառման ընթացքում կինոսանը կցուցադրվի վրաց կինոռեժիսորների նկարահանած 7 գեղարվեստական ֆիլմ: Առաջին օրը կցուցադրվի Էլդար Շենգելայայի «Կապույտ ինֆորմացիա» ֆիլմը, այնուհետև կցուցադրվեն Լանա Գողոբերիձեի «Վալս Պեչորայի ափին», Նանա Ջանելիձեի «Օրորոցային» և այլ ֆիլմեր: Երևան կժամանեն վրաց դերասաններ Սոֆիկո Ճիաուրելին, Դոդո Չիչինաձեն, Ջաջա Խալվաշին: Ցուցադրվող ֆիլմերը կուղեկցվեն համաժամանակյա թարգմանությամբ (ռուսերեն):

«Արաֆիլեքս-96»-ը Բուենոս Այրեսում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Արգենտինայի մայրաքաղաք Բուենոս Այրեսում հուլիսի 5-ից 15-ը կգործի հայ-արգենտինական միջազգային ֆիլատելիստական ցուցահանդեսը՝ «Արաֆիլեքս-96»-ը, որը կազմակերպվում է 2 տարին մեկ անգամ: Նախորդը՝ 1994 թվականին բացվել է Հայաստանում:

Ֆիլատելիստների միության ախտասակից, ցուցահանդեսի կոմիսար Սամվել Օհանյանը «Արաֆիլեքս-96»-ին կներկայացնի տարբեր թեմաներով հայկական նամականիշերի 17 հավաքածու, ծրարներ ու բացիկներ: Երեք ցուցափեղկով կներկայացվեն Հայաստանի պետականությանը նվիրված բոլոր նամականիշերը:

Միաժամանակ «Նամականիշ» ֆիրմայի տնօրեն Սուրեն Սիմոնյանը Աչլանսայում կներկայացնի իր «Օլիմպիադա-Մոսկվա-80» և Յուրա Կարապետյանի «Մարդիկ և սարերը» խորագրով նամականիշերի հավաքածուները:

Մորիս Բեժարը վերադառնում է «Բեթհովենի 9-րդ սիմֆոնիայով»

Նշանավոր պարուսույց Մորիս Բեժարը, որը 1966 թ. Բրյուսելի թագավորական կրկեսի հարթակին առաջին անգամ բեմադրել էր դրանից ներկայացրել նույն բեմադրությունը: Բեթհովենի հոմանիշական հուն... 9-րդ սիմֆոնիան այս անգամ կատարվում է 250 երաժիշտների ու երգիչների, ինչպես նաև 80 պարողների մասնակցությամբ: Վերջիններս 23 տարբեր երկրների ներկայացուցիչներ են:

«Խոսքը սովորական ներկայացման մասին չէ», ընդգծում է Մորիս Բեժարը, որը համամարդկային... 9-րդ սիմֆոնիային... [illegible]

[illegible]

«ՖՐԱՆՍՊՐԵՍ»

digitised by A.R.A.R.@

ԱՏԼԱՆՏԱ-96

Ատլանտայում Հայաստանը ռեկորդային թվով մարզիկներ՝ 30

Հայաստանն առաջին անգամ որպես անկախ պետություն՝ ամառային օլիմպիական խաղերին

Հաշված օրեր են մնացել Ատլանտայում մեկնարկող 26-րդ ամառային օլիմպիական խաղերին: Առաջին անգամ Հայաստանի Հանրապետությունն այդ խոշոր մարզական ստուգատեսին կմասնակցի առանձին թիմով և իր եռագույն դրոշի ներքո: Նախորդ Բարսելոնի օլիմպիական խաղերի համեմատ, ուր Հայաստանի փոքրաթիվ պատվիրակությունը հանդես էր գալիս ԱՊՀ թիմի կազմում, այս տարի մեր մարզիկներն ունեցել են գերազանցելու տրամադրվածություն, նվաճել 30 օլիմպիական ուղեգիր: Դա բավականին ռեկորդ է, հաշվի առնելով մինչ այդ Հայաստանի ալյուրանի մասնակցությունը: Հատկապես ուրախացրեցին մեր ծանրորդները, որոնք ավանդաբար ուժեղ մրցակից են համարվում աշխարհի ուժեղագույն ծանրորդների համար: Միանգամից 10 ծանրորդներ հանդես կգան ատլանտյան մրցահարթակում: Մեծ ռեալիզացիայով հանդես եկան նաև ըմբշամարտիկները և բռնցքամարտիկները:

Ըստ ազգային օլիմպիական կոմիտեի նախագահ Արմեն Ավետիսյանի մեր բազմաթիվ օլիմպիականներն ի հնարավորություն ունեն դառնալ խաղերի հաղթող և մրցանակակիր: Մնում է սպասել և հուսալ:

Ներկայացնում ենք Ատլանտա-96-ին մասնակցող Հայաստանի մարզիկներին:

Ազատ ոճի ըմբշամարտ

Արմեն Մկրտչյան
1973 թ., ք. [illegible], 48 կգ
1994 թ. - Եվրոպայի չեմպիոն
1995 թ. - Աշխարհի առաջնության 3-րդ մրցանակակիր
1996 թ. - Եվրոպայի առաջնության 2-րդ մրցանակակիր

Արայիկ Գևորգյան
1973 թ., Արտաշատի շրջ., գ. [illegible], 68 կգ
1992 թ. - Եվրոպայի երիտասարդական առաջնության հաղթող
1993 թ. - Աշխարհի երիտասարդական առաջնության հաղթող
1992-96 թթ. - Եվրոպայի առաջնությունների մրցանակակիր
1995թ. - Աշխարհի չեմպիոն

Հունա-հռոմեական ոճի ըմբշամարտ

Արմեն Նազարյան
1974թ., ք. Մասիս, 52 կգ
1994-95 թթ. - Եվրոպայի չեմպիոն
1995 թ. - Աշխարհի առաջնության 2-րդ մրցանակակիր

Աղասի Մանուկյան
1967 թ., ք. Գյումրի, 57 կգ
1993 թ. - Աշխարհի չեմպիոն
1994-95 թթ. - Եվրոպայի առաջնությունների 2-րդ մրցանակակիր

Մխիթար Մանուկյան
1973թ., ք. Գյումրի, 62 կգ
1995 թ. - Աշխարհի առաջնության 3-րդ մրցանակակիր
1996 թ. - Եվրոպայի առաջնության մրցանակակիր

Սամվել Մանուկյան
1974թ., ք. Գյումրի, 68 կգ
Հայաստանի բազմակի չեմպիոն

Լևոն Գեղամյան
[illegible]թ., ք. Աբովյան, 82 կգ
1994 թ. - Աշխարհի ուսանողական առաջնության հաղթող

Ծոլակ Եղիշյան
1970թ., ք. Գյումրի, 90 կգ
Հայաստանի բազմակի չեմպիոն

Բռնցքամարտ

Նշան Մունչյան
1963թ., ք. Երևան, 48 կգ
1993 թ. - Աշխարհի չեմպիոն
1994 թ. - Աշխարհի գավաթի հաղթող

Լեռնիկ Պապյան
1966թ., ք. Վանաձոր, 51 կգ
1993 թ. - Աշխարհի առաջնության, աշխարհի գավաթի 5-րդ մրցանակակիր

Արթուր Գևորգյան
1975թ., ք. Երևան, 57 կգ
1996 թ. - Եվրոպայի առաջնության 5-րդ մրցանակակիր

Մեխակ Ղազարյան
1969թ., ք. Գյումրի, 60 կգ
1987 թ. - Եվրոպայի չեմպիոն
1988 թ. - Օլիմպիական խաղերի մասնակից

Ծանրամարտ

Էդուարդ Դարբինյան
1971թ., ք. Երևան, 64 կգ
1991 թ. - Աշխարհի երիտասարդական առաջնության հաղթող
1993-94 թթ. - Եվրոպայի առաջնության երկմարտի 3-րդ մրցանակակիր

Հայկ Եղիազարյան
1972թ., ք. Երևան, 70 կգ
1994 թ. - Եվրոպայի առաջնության 3-րդ մրցանակակիր

Իսրայել Միլիտոսյան
1968թ., ք. Գյումրի, 70 կգ
1992 թ. - Օլիմպիական խաղերի չեմպիոն
1992 թ. - Աշխարհի չեմպիոն

Խաչատուր Քյափանակցյան
1968թ., ք. Գյումրի, 76 կգ
1993 թ. - Եվրոպայի չեմպիոն և ռեկորդակիր
1995 թ. - Աշխարհի առաջնության 2-րդ մրցանակակիր

Հովհաննես Բարսեղյան
1970թ., ք. Գյումրի, 76 կգ
1995 թ. - Եվրոպայի առաջնության 3-րդ մրցանակակիր

Սերգո Չախոյան
1969թ., ք. Գյումրի, 83 կգ
1994 թ. - Աշխարհի չեմպիոն
1994-95 թթ. - Եվրոպայի առաջնության 2-րդ, 3-րդ մրցանակակիր և ռեկորդակիր

Ալեքսան Կարապետյան
1970թ., ք. Գյումրի, 91 կգ
1995 թ. - Աշխարհի առաջնության 3-րդ մրցանակակիր
1995 թ. - Եվրոպայի առաջնության 3-րդ մրցանակակիր

Արման Գրիգորյան
1969թ., ք. Գյումրի, 99 կգ
1994 թ. - Աշխարհի առաջնության 3-րդ մրցանակակիր
1994 թ. - Եվրոպայի առաջնության 2-րդ մրցանակակիր
1995 թ. - Եվրոպայի առաջնության 3-րդ մրցանակակիր

Արա Վարդանյան
1974թ., [illegible] շրջ., գ. [illegible], 108 կգ
1993 թ. - Աշխարհի երիտասարդական առաջնության հաղթող և ռեկորդակիր
1993-94 թթ. - Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունների հաղթող և ռեկորդակիր
1995 թ. - Եվրոպայի առաջնության 3-րդ մրցանակակիր

Աշոտ Դանիելյան
1974թ., ք. Երևան, 108 կգ
1994 թ. - Աշխարհի երիտասարդական առաջնության հաղթող և ռեկորդակիր
1994 թ. - Եվրոպայի երիտասարդական առաջնության 3-րդ մրցանակակիր

Ձյուդո

Հովհաննես Ալբանդյան
1978թ., ք. Երևան
Հայաստանի բազմակի չեմպիոն
1995 թ. - Աշխարհի գավաթի խաղարկության մասնակից

Արտակ Գյուլբուդաղյան
1979թ., ք. Երևան
Հայաստանի բազմակի չեմպիոն, Միջազգային մրցումների մասնակից

Լող

Աշոտ Մանուկյան
1970թ., ք. Երևան
1996 թ. - Հայաստանի առաջնության հաղթող

Սպորտային մարմնամարզություն

Նորայր Սարգսյան
1974թ., գ. Փարաքար
Հայաստանի բազմակի չեմպիոն, Եվրոպայի առաջնության (բազմամարտ) 15-րդ տեղ

Թեթև աթլետիկա

Ռոբերտ Էմմիյան
1965թ., ք. Գյումրի, հեռացատկ
1987 թ. - Եվրոպայի գավաթակիր և ռեկորդակիր (8.86մ)
1987 թ. - Աշխարհի առաջնության 2-րդ մրցանակակիր

Արմեն Մարտիրոսյան
1969թ., ք. Գյումրի, եռացատկ
1995 թ. - Համաշխարհային ունիվերսիադայի 2-րդ մրցանակակիր (16.86մ)
1996 թ. - Եվրոպայի ձմեռային առաջնության 3-րդ մրցանակակիր (16.74մ)

Հրաձգություն

Հրաչյա Պետիկյան
1960թ., ք. Երևան
1992 թ. - Բարսելոնի օլիմպիական խաղերի չեմպիոն

Հեծանվասպորտ

Արսեն Ղազարյան
1975թ., ք. Արարատ
1995 թ. - Միջազգային մրցաշարի մրցանակակիր

ՇԱԽՄԱՏ

Հայազգի շախմատիստուհիները՝ առաջատարներ

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍ: Վերջերս ավարտվեց Իրանի շախմատի կանանց համաշխարհային ոլիմպիադային և երիտասարդ անդամների բնտրական մրցումները՝ 10-20 տարեկան մարզուհիների միջև: 20 տարեկանների խմբում անգերազանցելի էր աղջիկների շախմատի միության անդամ Էլենա Հարությունյանը, որը վաստակեց 4 միավոր: Է. Հարությունյանը, որպես Իրանի հավաքականի անդամ, մասնակցելու է Ասիայի առաջնությանը: 16 տարեկանների խմբում հաջող հանդես եկավ նույն միության անդամ Նոյագիկ Խոջայանը: Սակայն նա զբաղեց 3-րդ տեղը: Քանի որ յուրաքանչյուր տարիքից երկու մարզուհիներ են ընդգրկվելու Իրանի հավաքականին, նա չի մտել խմբի մեջ:

«Սևանը» նվաճում է Միջերկրականի ափերը

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍ: Վերջերս Մարսելի «Սան Անտոնիո» հայկական ակումբի հրավերով այնտեղ մինի-ֆուտբոլի միջազգային մրցաշարի մասնակցեց Սևանի հավաքական թիմը: Մրցաշարում էին դուրս եկել տարբեր երկրների 13-14 տարեկան պատանիների 17 թիմեր: Սևանցիները մեծ վերելքով անցկացրին բոլոր հանդիպումները և 7 խաղում տանելով 5 հաղթանակ ու 2 հանդիպում ոչ-ոքի ավարտելով, դարձան մրցաշարի հաղթող: Մարզիչ Արմեն Նավասարդյանի և հանդերձապետության վաստակավոր մարզիչ Միշա Մկրտչյանի սաներին հաղթողի գավաթը հանձնեց ֆրանսիական հանրահայտ ֆուտբոլիստ, խաղացած «Նապոլի» ակումբի հարձակվող Ա. ... ինի Պապոյանը:

ՎՈԼԵՅԲՈԼ

«Վանի» կարևոր հաղթանակը

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍ: Անխափան ավարտվեց վոլեյբոլի կանանց հանրապետական առաջնության եռադյա եզրափակչի խաղը: Մրցաշարային աղյուսակը շարունակած է 8 միավորով մխիթարյան գլխավորել Ջերմուկում մշտական հանգստի մարզական ակումբի թիմը: Մրցաշարում ակնհայտ մրցակից համարվեց առաջատարի և երկրորդ տեղում բռնացող «Վանի» վոլեյբոլիստների միջև: Վերջիններս առավել հաջողակ գտնվեցին և հաղթեցին ՅԻՄԱԱ-ին 3:2 հաշվով, վաստակելով 7 միավոր: Այս հաղթանակից հետո փանիքներն յավ ներառ վորության են պահպանում միայն կնոջ չեմպիոնի կոչումը: Ըստ երևույթին առաջատարների միջև լուրջ ուժ ունի Ախթալայի «Ալավերդին»: Առաջնության վերջին յոթերորդ շրջանը կանցկացվի Երևանում, հունիսի 14-16-ը:

ՖՈՐՄՈՒԼԱ-1

Նոր «Ֆերրարի» Շումախերի համար

ԱՐԿԱԴԻ ԱՆԴՐՈՒՇԵԱՆ,
Լիոն, Ֆրանսիա

1994 թ. 412T և 1995 թ. 412T2 մեքենաներից հետո «Ֆերրարի» ֆիրման օրերս ներկայացրեց «Ֆորմուլա-1» դասի մրցումներին համար նախատեսված F310 նոր մեքենան: Այն պաշտոնապես ցուցադրվեց 1972 թվականից «Ֆերրարիի» տերը դարձած «Ֆիատի» տնօրեն Ջովաննի Անյելլիի ներկայությամբ: F310-ի F-ն «Ֆերրարիի» առաջին տառն է, 3-ը նշում է գլանի 3 լիտր բենզինը, իսկ 10-ը ցույց է տալիս, որ մեքենան ունի 10 գլան:

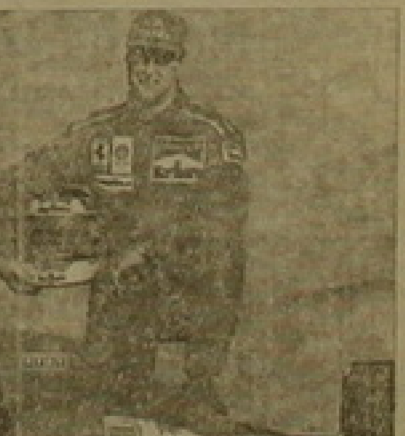

«Ֆերրարին» իր 50 տարվա պատմության ընթացքում շատ մեքենաներ է պատրաստել՝ 4, 6, 8, 12 գլանանոց, բայց 10 գլանանոց պատրաստում է առաջին անգամ: Ֆիրմայի մարզական բաժնի պետ Լուկա դի Մոնտեզեմոլոն ասում է, որ սա հեղափոխիչ բնույթի մեքենա է:

Շումախերը՝ «Ֆերրարիի» թիմի առաջին մրցարշավորդը պետք է գոհ է նախկին՝ 12 գլանանոց մեքենաներից, բայց խոստովանում է, որ այսօր մրցումները պահանջում են ավելի թեթև և հզոր մեքենաներ, և F310-ը «պետք է որ շատ լավը լինի»:

1995 թ. «Ֆերրարի» թիմն աշխարհի առաջնության Մեծ մրցանակի մրցումները 13 անգամ անավարտ թողեց, և միայն մեկ անգամ Ժան Ալեզին հաղթեց «Ֆերրարի» մրցամեքենայով՝ շահելով Կանադայի Մեծ մրցանակը: Թեև «Ֆերրարիի» «Ֆորմուլա-1» դասի մրցամեքենաներն աշխարհում հայտնի էին իրենց մեծ արագությամբ, դրանք դեռևս վստահելի չէին համարվում և իտալական թիմին զրկում էին աշխարհի չեմպիոն դառնալու հնարավորությունից, հանի որ դրա համար հարկավոր են բազմաթիվ հաղթանակներ, ոչ միայն հունս վարորդ, այլև վստահելի մեքենա: F310-ը թերևս կլուծի այս խնդիրը:

ԽԱՌԸ ԿԱՐ

Մախարաձեի ռեկորդը կգրանցվի Գինեսի գրքում

Վրացի ֆուտբոլիստ Գոդերձի Մախարաձեն գնդակով խաղալիս սահմանեց համաշխարհային ռեկորդ, որը կգրանցվի Գինեսի գրքում: Նա Թբիլիսիի մարզադաշտում գլխով գնդակին հարվածեց 47300 անգամ, դա տևեց 6 ժամ 12 րոպե 24 վայրկյան: Դրանով նա գերազանցեց կորեացի ֆուտբոլիստ Խուր Նամ Ջինի նախորդ ռեկորդը, որը գնդակով խաղացել էր 7 ժամ 17 րոպե 48 վայրկյան: «ԻՆՏԵՐՏԱՍ»

«Բավարիայի» ջենտլմենական ժեստը

«Շնորհակալություն, «Բորդո»», այսպիսի գրությամբ գովազդ էր տեղադրել իր ամբողջ մեկ էջում Բորդոյի Sud-Ouest ժամանակված օրաթերթը: Պատվիրատուն «Բավարիա» ֆուտբոլային ակումբն էր: Այդպես էր գերմանական թիմը շնորհակալություն հայտնում «Բորդոյին», որին հաղթելով նվաճեց ՈւԵՖԱ-ի գավաթը: Այս ջենտլմենական արարքով «Բավարիան» կարող է շահել ևս մեկ մրցանակ, այն էլ Fair Play-ի մրցանակը:

digitised by A.R.A.R.@

ՎԻԵՆՆԱ

Ադրբեջանը դահանջել է բացառել ռուսական զորքերի տեղադրումն իր տարածքում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍԻ, ՆՏ-ՌԼ: Ադրբեջանը դեմ է իր տարածքում ռուսական ուժերի նույնիսկ ժամանակավոր տեղակայմանը: Այդ են վկայում Վիեննայում շաբաթվա վերջին կայացած հանդիպումները, որոնց ծրագրել մեկնաբանողները, Ադրբեջանի այս առիթով բերած փաստարկներով: Եվրոպայում սովորական սպառազինությունների մասին պայմանագրի լրամշակման հանդիպումներում, որոնք շաբաթվա վերջին կայացան Վիեննայում, Ադրբեջանը հստակ դիրքով ասաց կանխելու համար իր տարածքում ռուսական ուժերի նույնիսկ ժամանակավոր տեղակայումը: Սակայն ուշադրության է դա վիզում նշանակում: Բանակցությունների մասնակից 27 մյուս երկրները հիմնականում փաստաթղթում այս առումով ունեն փոփոխություն չդառնեցնելու հավելյալ ծանրության անկում մնալու, որ ուժերի բոլորաչափով մասնակցությունների ժամանակավոր տեղակայումն ու զորքերի վերադասավորումը, ինչպես սահմանված է Վիեննայի փաստաթղթի 4-րդ գլխի 2-րդ և 3-րդ պարբերություններում, չեն տարածվում Ադրբեջանի Հանրապետության վրա»: Փաստաթղթի այս վերջին պարբերությունը ավելացվել երկար խորհրդակցություններից և այն բանից հետո, երբ ամեն ինչ ընդունված էր:

Այս նոր լրացումը վերաբերում է Եվրոպայում սովորական սպառազինությունների մասին 1990 թ. պայմանագրին, որը վերահսկում է Եվրոպայի տարբեր վայրերում տանկերի, հրետանու, զրահապատ փոխադրամիջոցների, ուղաթիռների, ռազմանավերի տեղակայումը: Նոր համաձայնությունը Ռուսաստանին թույլ է տալիս ավելի շատ տանկեր, հրետանի և զրահապատ փոխադրամիջոցներ տեղակայել, քան թույլատրում է 1990 թ. պայմանագիրը: Այս լրացուցիչ ժամկետը լրանում է 1999 թ. մայիսին: Ադրբեջանը բացարձակ էր հայտարարել 2 կետերի առթիվ, թեև որոնց ի վերջո Ռուսաստանը լրացուցիչ իրավունքներ էր ստանում և պնդել էր, որ ծեսակերպումը չտարածվի Ադրբեջանի վրա: Բանկի փաստարկները ջերմորեն պաշտպանում էր Թուրքիան:

Առաջին պարբերությունը, որին դեմ էր Ադրբեջանը, սահմանում է, որ Ռուսաստանը իրավունք ունի 1990 թ. պայմանագրով սահմանված առավելագույն քանակով տանկեր, զրահապատ մեքենաներ և հրետանի ժամանակավորապես կիրառել իր տարածքում և իր տարածքից դուրս: Պայմանագրին մասնակից մյուս պետությունների տարածքներում տեղադրումը պետք է իրագործվի ազատ փոխհամաձայնությամբ, որը պետք է հարգի կողմերի լիակատար ինքնիշխանությունը:

Երկրորդ կետը, որին դեմ էր Ադրբեջանը, վերաբերում է 1992 թ. մայիսի 15-ին Տաշքենդում ձեռք բերված համաձայնությանը, որը իր հերթին լրամշակվում է 1990 թ. պայմանագրին ուժ դրույթներ: Այն երկրներին թույլ է տալիս երկկողմ համաձայնությամբ զատ սովորական սպառազինությունների վերաբաշխման հարցում: Փաստերն դա նշանակում է, որ որևէ երկիր կարող է իր բաշխման չափի մի մասը տալ մեկ այլ երկրի: Այս դեպքում, երբ մասնավորեցնենք, որևէ երկիր կարող է իր բաժնեհատված զենքի մի մասը տալ Ռուսաստանին: Իսկ Ադրբեջանը պնդում էր, որ երկկողմ բանակցությունների փոխարեն ուժերի ժամանակավոր տեղակայման և վերաբաշխման համաձայնությունը տրվի բոլոր մասնակից երկրների կողմից: Մինչդեռ Վիեննայի փաստաթղթում ամեն դեպքում նշված է, որ ուժերի տեղակայման երկկողմ ազատ բանակցությունները պետք է հարգեն համաձայնության մասնակից պետությունների լիակատար ինքնիշխանությունը:

Իր անունը հրապարակել չցանկացող մի դիվանագետ «Ազատություն» հայտնեց, որ Ադրբեջանը փաստաթղթի նշված երկու պարբերություններին դեմ էր երկու պատճառով: Նախ Ադրբեջանում այսօր ռուսական զորքեր տեղակայված չեն և նա անհանգիստ է իր ապագայի համար: Երկրորդ Ադրբեջանը վստահ չէ, թե իր համար բարենպաստ հանգամանք է Հայաստանում ռուսական ուժերի ներկա առկա տեղակայումը: Հիմնական գործոնը Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունն է, չնայած Վիեննայում այս առիթով խորհրդակցությունների հնարավորությունը գիտակցաբար արջանցվել է: Նույն աղբյուրը նշում է նաև, որ սա միայն Ռուսաստանի և Ադրբեջանի խնդիրն է և ոչ Հայաստանի:

Իսրայել. Իրավաբանները բողոքարկում են ընտրությունների արդյունքները

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իսրայելի Գերագույն դատարանը ճնշարկման է ընդունել մի խումբ այլի ընկնող իրավաբանների բողոքը, որոնք պահանջում են լեռյալ հայտարարել վարչապետի ընտրությունների արդյունքները` որպես անօրինական, և պնդում են, որ ճնշարկությունը կրկնվի:

Իրենց հայտարարության մեջ նրանք մատնանշում են, որ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը` ի խախտումն ընտրությունների մասին օրենքի, որոշել էր հաշվի չառնել ճնշարկությունների մեջ գցված «մաքուր» ճնշաթերթիկները, որոնց վրա նշումներ չեն լինի հօգուտ կառավարության ղեկավարի պաշտոնի երկու թեկնածուներից որևէ մեկի: Հանձնաժողովը որոշել էր նման ճնշաթերթիկները հայտարարել «անվավեր», իսկ այդպիսիք գրեթե 149 հազար էին` ընդհանուր թվի 20 տոկոսից ավելին, այն դեպքում, երբ հաղթած հավակնորդ Բենիամին Նաթանյահուն իր մրցակից Շիմոն Պերեսից առաջ էր անցել ընդամենը 0,9 տոկոսով:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, հայցի հեղինակները այն կարծիքին են, որ հանձնաժողովը սահմանափակել է ընտրողների իրավունքները: Ըստ նրանց, հավակնորդների օգտին տրված ճնշաների խանակի հարաբերակցությունը հաշվելիս հարկ էր հաշվի առնել ընտրություններին բոլոր իրապես մասնակցածների կամքի դրսևորումը, այլ ոչ թե միայն նրանց, ովքեր նախապատվությունը տվել էին այս կամ այն թեկնածուին: Այս դեպքում Նաթանյահուն կարող էր ստանալ ճնշաների 50 տոկոսից շատ ավելի պակաս և օրենքի համաձայն պետք է նշանակվեր ճնշարկության երկրորդ փուլ:

Կանադայում բացահայտվել է ռուսական լրտեսների «ընտանիք»

Որևան էլ տարօրինակ թվա, վերջերս Ռուսաստանից բրիտանացի չորս դիվանագետների արտաքսումից հետո ռուսական լրտեսներ բացահայտվեցին ոչ թե Անգլիայում, այլ Կանադայում: Լամբերտ «ամուսինները» մեղադրվում են այն բանում, որ իրականում նրանք կոչված են ոչ թե ամուսնական կապերով, այլ Ռուսաստանի հետախուզության հանդեպ պարտավորություններով: Ինչպես հայտարարել Կանադայի դաշնային դատարանի ներկայացուցիչը (որպեսզի մեծ օրեր պետք է հրապարակվի մանկլրումներ կայացնել), Լորա և Յան Լամբերտների արտաքսման առնչությամբ, կեղծ ամուսինները օգտվել են մահացած կանադացի երեխաների փաստաթղթերից: Իսկ առայժմ հստակ «անվտանգության սերտիֆիկատին» համապատասխան, որի համաձայն ծնման դեպքերում նախատեսված է ներգաղթի օրենքը, լրեն «ամուսինները» պահվում են Տորոնտոյի բանտում: Ոստիկանությունների ժամանակ նրանց հնարավորություն կտրվի հանդես գալ դատարանում և ներկայացնել իրենց անմեղության բոլոր ապացույցները, եթե այդպիսի ունեն:

«ԿՈՄՍՈՄՈԼՍԿԱՅԱ ՊՐԱՎԴԱ»

Ճապոնացիները դատահաբար խփել են ԱՄՆ-ի ինքնաթիռ

ՏՈԿԻՈ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հավայան կղզիների շրջանում Ճապոնիայի ռազմածովային ուժերի նավի ավտոմատ զենիթային կայանքով պատահաբար խփվել է ամերիկյան ռազմաօդային ուժերի մի ինքնաթիռ: Ներկայումս այնտեղ տեղի են ունենում «Ռիմպակ-96» բազմազգ զորավարժությունները, որոնց մասնակցում են ԱՄՆ-ի, Ճապոնիայի, Հարավային Կորեայի, Ավստրալիայի, Կանադայի և Չիլիի զինված ուժերը: Ինքնաթիռն ընկել է ծովը, օդաչուն չի տուժել:

Զինվորական փոքր` 6 միլիարդանոց չարաճահում

Երկուշաբթի օրը Փարիզ Եղիշեի օգնական Ալեքսանդր Լիֆշիցը զինված ուժերում ծառայողական դիրքի չարաշահումների մի քանի օրինակներ է բերել: Լենինգրադյան օկրուգում դեռևս 94 թվականին կազմակերպված մի զինվորական մասի հաշվին... 6 միլիարդ ռուբլի է փոխանցվել:

BBC

ԱՄՆ-ի նվերը Լեհաստանին

3 ՀՈՒՆԻՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: ԱՄՆ-ը Լեհաստանին երկուշաբթի օրը նվիրել է մի հատուկ ինքնաթիռ, որի մեջ տեղադրված սարքավորումները թույլ են տալիս բացահայտել ինքնաթիռապահպող նյութերի, քիմիական նյութերի և պայթուցիկների մաքսանենգությունը վերծանող: Ինքնաթիռի գինը 200 հազար ամերիկյան դոլար է: Մինչ այդ ԱՄՆ-ը նմանօրինակ մեքենաներ է նվիրել Էստոնիային, Լատվիային և Լիտվային:

ԲԱՔՈՒ

Շահ-Դենիզի գազն ու նավթը բաժան-բաժան են արված

4 ՀՈՒՆԻՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Նավթային արևմտյան ընկերությունների միության ներկայացուցիչները Բաքվում երեքշաբթի օրը ստորագրել են կասպիական ավազանի նավթն ու գազն արդյունահանելու մասին մի պայմանագիր: Շահ-Դենիզ անվանումը կրող նավթի և գազի հանքի պաշարներն արդյունահանելու մասին պայմանագրի կնքման գործում ղեկավար դեր են խաղում «Բրիթիշ Փեթրոլեում» և նորվեգական «Ստաթ օյլ» ընկերությունները, որոնք միասին ստացել են արդյունահանման 51 տոկոսի իրավունք: Ֆրանսիական մի ընկերություն, ռուսական «Լուկօյլը», իրանական նավթային պետական ընկերությունը և Ադրբեջանի «Սոկար» պետական ընկերությունը ստացել են 10 տոկոսի բաժնեմասերը: Թուրքական պետական ընկերությանը հասել է 9 տոկոսի բաժնեմասը: Շահ-Դենիզի հանքերում կա 400 միլիարդ խմ բնական գազ և 200 միլիոն տոննա նավթ: Սա Ադրբեջանի հետ նավթի և գազի անեսերի հարցում կնքած միջազգային արդեն երրորդ խոշոր պայմանագիրն է:

Ձերբակալվել են Իսլամական կուսակցության ղեկավարները

ԲԱՔՈՒ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ազադլիգ» թերթը հաղորդել է Իսլամական կուսակցության ղեկավարների ձերբակալման մասին: Կուսակցության նախագահ Ա. Ալիևը, նրա երեք տեղակալներն ու մի շարք կուսակցական գործիչներ որոշակի ապացույցներ են ունեցել երկրում խաղաղական լարվածություն ստեղծելու նպատակով: Նախնական քննությունը ցույց է տալիս, որ ձերբակալությունները կշարունակվեն: Ըստ թերթի հաղորդման, 1990 թվականից ի վեր Իսլամական կուսակցության կողմից 2000 երիտասարդ է ուղարկվել Իրան` վարժական դասընթացների: Այդ աշխատանքը կատարվել է օրենքի մեծ խախտումներով: Այդ երիտասարդները երեք ամիս հետո ակարտում են զինական պատրաստությունը, իսկ ամենաընդունակները շարունակում են: Նրանց վարժեցնում են զենքի հետ վարվելու եղանակներին: Նույն աղբյուրի հաղորդման համաձայն, Թեհրանը Իսլամական կուսակցության հովանու ներքո Ադրբեջանում գործակալների լայն ցանց է ստեղծել: Այդ ցանցը Բաքվում գործում էր իրանական հոգևորականության ցուցումներով: Հոգևորականության մասին կենտրոնը բացատրություն չի տվել Իսլամական կուսակցության ղեկավարների ձերբակալման առնչությամբ: Նրանց կարծիքով, կուսակցությունը ինքնուրույն կազմակերպություն է և ոչ մի առնչություն չունի հոգևորականության հետ:

Էստոնիայում` ազգայնականների միության նախագահը

ՏԱԼԼԻՆ, 4 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Պետական դավաճանության մեղադրանք է ներկայացվել Էստոնիայի ազգայնականների կենտրոնական միության նախագահ, 45-ամյա Տիյտ Մադիսոնին, որը անցած շաբաթվա վերջին ձերբակալվել էր պետական հեղաշրջում կատարելու մտադրության կասկածանքով:

Դեսպանությունն սկսելու առիթ էր հանդիսացել Մադիսոնին վերաբերվող «Էստոնիայի ճակատագիրը» փաստաթուղթը: Նեղ շրջանակում տարածված այդ փաստաթղթում ասվում է, թե Էստոնիայում գոյություն ունի «Ազատագրական բանակ» ընդհատակյա զինված կազմակերպություն, որը նպատակ է դնում տապալել գոյություն ունեցող վարչակարգը և ազգային զինվորական բռնապետություն հաստատել:

Վարչապետ Տիյտ Վյահին խոստովանել է, որ սկզբում դա ընդունել է որպես «զավեշտախաղ», «սակայն այդ «կատակի» հետևանքները քննարկելու ավելի լուրջ բնույթ է ստացել ...» ... ճանաչել է, որ ծրագրի այդ գործը հարուցելու համար ավելի քան բավարար հիմքեր կան»:

1980-ին էստոնական ԽՍՀ Գերագույն դատարանը Մադիսոնին հակախորհրդային քարոզչության համար դատապարտել էր 4 տարվա ազատազրկման և 2 տարվա աքսորի: Ազատվելուց հետո մինչև վերջերս նա մշտապես ապրում էր Շվեդիայում:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Սեփական տուն. 1000 քմ հարակից հողամասով, պտղատու ծառերով: Հասցեն: Մյասնիկյան պող. (Կենդանաբանական այգու հարևանությամբ)

Գինը` պայմանագրային:

Հեռախոսներ: 27-18-75 տուն, 58-27-24 աշխ. (9.00-20.00)

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Իտալական և իսպանական տարբեր տեսակի հասակի և երեսապատման կերամիկական սալիկներ:

Հասցեն` Բաղրամ Խաչիկյանի 65

Հեռ. 55-08-54, 55-05-12

ՀՈՒՆԻՍԻ 22-ից 29-ը «ԱՅԱՔՍ» ՍՊԸ-ն հրավիրում է մասնակցելու նոր տուրիստական ուղևորությունների

1. ԵԳԻՊՏՈՍ - ԻՍՐԱՅԵԼ

Կահիրե - Երուսաղեմ - Թել Ավիվ
հյուրանոցներ ★★★
սնունդը - օրը 2 անգամ
նոյն էքսկուրսիոն ծրագիր
արժեքը - 888 $ համարժեք դրամ

2. ԵԳԻՊՏՈՍ

Կահիրե - 1 գիշեր
Պորտ Սայիդ - 2 գիշեր
Ալեքսանդրիա - 4 գիշեր
հյուրանոցներ ★★★ - ★★★★
սնունդը - օրը 2 անգամ
էքսկուրսիաներ - ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԲՈՒՐԳԵՐ
- ՄՈՆՏԱԶԱ ՊԱԼԱՏ
արժեքը - 665 $ համարժեք դրամ

3. ԵԳԻՊՏՈՍ - Կարմիր ծովի ափին ԿԱՐՄԻՐ ԾՈՎ

Կահիրե - 2 գիշեր
Հուրղադա - 5 գիշեր
հյուրանոցներ ★★★
սնունդը - օրը 2 անգամ
էքսկուրսիա - ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԲՈՒՐԳԵՐ
արժեքը - 752 $ համարժեք դրամ

ԿԱՏԱՐԵՔ ՁԵՐ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՆՄԻՋԱՊԵՍ ԴԻՄԵՔ ՄԵԶ
ԵՐԵՎԱՆ, ՊՈՒՇԿԻՆԻ 43/Ա. ՀԵՌ. 53-15-73, 53-88-45

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* և *պահանջարկի* մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երևան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 2106 Տպաքանակը` 3000 Ստորագրված է տպագրության` 4. 06. 1996 Գինը` 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@